Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 18 (6. 807) ◉ 1989 йил 21 январь, шанба ◉ Баҳоси 3 тийин

⊙ Бутуниттифоқ уруш ва меҳнат ветеранлари ташкилотидан СССР халқ депутатлигига номзод Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси, уруш ва меҳнат ветеранлари республика Советининг раиси Расул Ғуломович ҒУЛОМОВ.

Замондошимиз

СССР халқ депутатлигига номзодлар

ШУДИР МЕНИНГ БАХТИМ

«Хушхабарнинг қаноти бор» деганларидек, Расул Ғуломовнинг номзоди СССР халқ депутатлигига рўйхатга олинганлиги тўғрисидаги хабар матбуотда эълон қилиниши билан унинг ҳузурига ошиқдик. Камбағал деҳқон оиласида туғилиб, камол топган бу кекса коммунистнинг босиб ўтган йўли ҳаммамиз учун ибратлидир. Қуйида мухбиримизнинг Расул Ғуломов билан суҳбатини эътиборингизга ҳавола этамиз.

— Расул Ғуломович, аввало Сизни СССР халқ депутатлигига номзодингиз рўйхатга олингани билан табриклаймиз.

— Миннатдорман.

— Суҳбатимизни кўпчиликни қизиқтираётган масаладан бошласак: янги сайлов системасининг афзаллиги нимада деб ўйлайсиз?

— Мазкур сайлов кампанияси катта умумхалқ ва умумдавлат аҳамиятига эга. Чунки у «СССР халқ депутатлари сайлови тўғрисида»ги янги Қонун асосида ўтказилмоқда. Бу Қонуннинг асосий моҳиятларидан бири шундаки, у СССР халқ депутатлари сайловини чинакам эркин ва демократик ўтишига шарт-шароит яратади. Ушбу. Қонунда бир қатор принципиал янги қонун-қоидалар жорий этилган. Улар территориал, миллий-территориал сайлов комиссияларини тузиш, депутатликка номзодларни тавсия қилиш ҳамда халқ депутати статусининг мансабли лавозимлар билан мос келмаслигидадир.

СССР халқ депутатларининг учдан бир қисми меҳнаткашларнинг жамоатчилик ташкилотларидан сайланиши ҳам сайлов системамиздаги янгиликдир.

Қонундаги яна бир янгилик — СССР халқ депутатлигига номзод ўн кишигача ишончли вакилга эга бўлиши мумкинлигида. Бу ишончли вакилнинг ихтиёрига кўра номзодни ўзи белгилайди. Сайлов комиссияси уларни рўйхатга олади ва тегишли ваколат ҳужжати беради.

Бутуниттифоқ уруш ва меҳнат ветеранлари Совети номидан сайланадиган 75 нафар СССР халқ депутати ҳисобидан менинг номзодим ҳам депутатликка кўрсатилгани катта бахтдир.

— Қайта қуриш даврида халқ депутати зиммасидаги вазифалар осон бўлмаса керак?..

— Биринчидан, депутат ҳар бир ишда бошқаларга ўрнак бўлиши керак. Иккинчидан, у ўзининг бутун онгли ҳаётини халқ хизматига бахшида этиши лозим. КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси Резолюцияларида шундай дейилади: «Партия ва давлат органларининг вазифаларини аниқ белгилаб қўйиш ва қуйидан юқоригача Советларнинг тўла ҳокимиятини қайта тиклаш жуда муҳим аҳамиятга эгадир». Кўриниб турибдики, депутатга кенг ҳуқуқ ва эркинлик берилган.

— Советлар, умуман жамоатчилик олдида турган долзарб муаммолар Сизнингча нималардан иборат?

— Улар жуда кўп. Биласизми, турғунлик йиллари бизга жуда катта асорат ва иллатларни қолдирди. Биргина Орол денгизини олайлик. Уни қайта тиклаш, денгизни асли ҳолига келтиришнинг ўзи бўладими? Бунинг учун қанча йил керак? Кадрлар муаммоси-чи? Республика қишлоқ хўжалигида йўл қўйилган жиноий ишлар оқибатини тугатиш нақадар қийинчилик билан амалга ошяпти. Экин майдонлари ҳосилдорлигини ошириш муаммолари олимлар олдига янгидан-янги изланишлар қўймоқда. Бунинг устига, уй-жой ва озиқ-овқат Программалари каби кечиктирмай ҳал этилиши лозим бўлган масалаларни айтмайсизми?! Бир сўз билан айтганда, олдимизда катта вазифалар турибди. Улар биздан ўз ечимини кутмоқда. Революцион қайта қуриш ҳар бир кишини — у оддий ишчими, депутатми, коммунистми — бу муаммоларни тезда бартараф этишга чорламоқда.

— Расул Ғуломович, Сиз ҳақингизда сўз борганда, кўпчилик «Ҳақиқат эгилар экану, лекин синмас экан», дейишади...

— Бу саволга ўтган йилнинг 28 декабрида «Литературная газета»да эълон қилинган Ю. Заречкин ва В. Соколовларнинг менинг ўтган кунларимдан бир лавҳа сифатида келтирилган «Курашчанлик» мақоласи бир қадар жавоб берса керак, деб ўйлайман. Ундаги фактларни сатрма-сатр келтириб ўтиришнинг ҳожати бўлмаса керак. Чунки мақолани Иттифоқимизнинг, қолаверса республикамизнинг кўп сонли газетхонлари аллақачон ўқиб улгуришган.

Очиғини айтганда, коммунист сифатида турғунлик йилларида рўй берган адолатсизликларга, маҳаллийчилик, миллий маҳдудлик, иккиюзламачилик, лаганбардорлик, тилёғламачилик каби иллатларга қарши қўлимдан келганича курашдим. Уларнинг илдизини фош этишга жазм этдим. Лекин баъзан «қора юраклар» мендан устунлик қилди. Ҳақиқат қачонлардир тантана қилишига имоним комил эди. Мана, ниҳоят ўша кунлар етиб келди. Биз соф ниятли кишилар қора кунларнинг такрорланмаслиги учун мардонавор курашишимиз керак.

Суҳбатни М, КОМИЛЖОНОВ ёзиб олди.

Янги бирлашма

✦ Тошкент бадиий буюмлар фабрикасига Оқтепадаги касаначилик фабрикаси ҳам қўшилди. Шундай қилиб, Тошкент бадиий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил этилди.

Ўзбек миллий анъанавий бадиий буюмларини тиклаш, ривожлантириш, ортиб бораётган талаб ва эҳтиёжларни тўлароқ қондириш каби муаммолар ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтган бирлашма коллективи олдидаги муҳим вазифалардир. Эндиликда маҳсулот ишлаб чиқариш йилига 34 миллион сўмликдан ортади.

— Бошқарув аппаратининг қисқариши натижасида 15 минг сўм тежаб қолинди, — деди бирлашма бош инженери А. Алимбоев, — шу билан бирга ишчилар сони кўпайтирилди, ишлаб чиқариш жараёнлари технологик системаси такомиллаштирилди.

Цехларнинг йириклаштирилганлиги, таъминот ишларининг марказлаштирилганлиги бир қатор қулайликлар яратмоқда, маҳсулот сифати ошиб, самарадорлик кўпаймоқда.

Э. ҚОСИМОВ.

Уй пойдевори

✦ «Чилонзор—31» микрорайонида 9 қаватли 90 квартирали иккита турар жой биноси қурилиши бошланди.

Бунёдкорлик ишларини 2-уйсозлик комбинатига қарашли 4-қурилиш бошқармасининг Д. Бойбеков ва Р. Мельников етакчилик қилаётган комплекс бригада коллективлари олиб боришмоқда.

Ўзаро меҳнат беллашувини авж олдирган бинокорлар мазкур биноларни 2-кварталда фойдаланишга топширишга аҳд қилишган. Бу ерда сифат масаласига алоҳида аҳамият беришяпти. Чунки комбинатда фаолият кўрсатаётган давлат қабули имтиҳонидан ўтиш осон эмас.

— Бу йил комбинат бинокорлари 50769 квадрат метр турар жойни давлат қабулига тавсия этишади, — дейди давлат қабули группасининг аъзоси А. Алланазаров.

Д. ОБЛАЕВ.

Қатъий план асосида

⊙ Октябрь район халқ контроли комитети ўзининг навбатдаги мажлисида 1989 йилнинг биринчи ярим йиллиги учун белгиланган комитет планини тасдиқлади.

12 та тадбирни ўз ичига олган планда рейд ва текширувлар куни аниқ белгиланган, назоратчилар ўқувига катта эътибор берилган.

Шунга кўра январь ва февраль ойларида тўртта тадбир амалга оширилади. Улар Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли корхоналарда давлат қабули шартномаларининг бажарилиши, мактаб ва техникумларда умумий овқатланиш корхоналари хизмати, район корхона ва ташкилотларида техника жиҳозларига муносабат, турар жой ва маиший хизмат бинолари қурилиши планининг бажарилиши каби долзарб масалалардир. Бу текширув ва рейдларга тажрибали назоратчилар ва мутахассислар бошчилик қилишади.

М. ОРИПОВ.

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида

Ҳамиша барҳаёт улуғ инсон

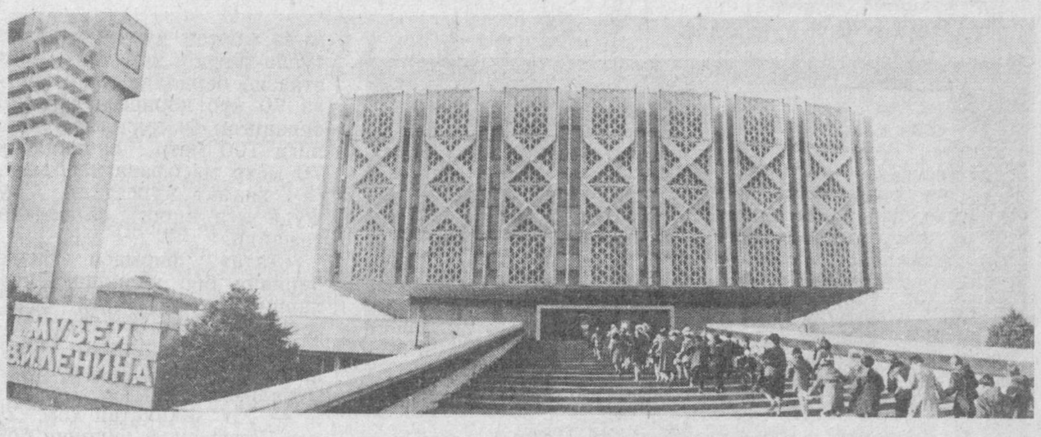

Ленин яшамаса агар виждонда,
Ким ҳам курашларда бўларди шерик!!
Яхшиям, ғалвали вақту замонда,
Ленин орамизда юрибди тирик.

Абдулла ОРИПОВ.

Бундан роппа-роса олтмиш беш йил муқаддам В. И. Лениннинг юраги уришдан тўхтаган эди. Бироқ доҳий ғоялари зиёсини дилига жо қилган, бу ғояларни ижтимоий муносабатларда амалга ошираётган кишилар тобора кўпайиб бормоқда. Шоир айтганидек, у тирик, у ўз ғоялари билан орамизда, онгимизда юрибди... Унинг инсонпарварлик туйғулари билан суғорилган ғоялари жаҳон кезмоқда.

...1970 йил. 17 апрель. Доҳий туғилган куннинг 100 йиллиги мамлакатимиз бўйлаб байрам қилинаётган кунларда Тошкентда В. И. Ленин Марказий музейининг филиали очилди. Шу кунгача бу мўътабар даргоҳни 9,5 миллиондан зиёд киши зиёрат қилди...

ЛЕНИН ҲАҚИДА

Лениннинг ҳаётга бўлган ва равшан ифода этилган иродаси ва турмушдаги қабиҳ нарсаларга аччиқ нафрати мени ҳайратда қолдирар, мен унинг ҳамма ишни ечанлик билан бажаришини кўриб, роҳатланар эдим. Унинг одатдан ташқари ишчанлиги мени қойил қолдирар эди. Унинг ҳаракатлари дадил ва ихчам эди, лекин унинг кучли қўл ҳаракатлари, сўзи ғоят бамаъно нутқига жуда мос тушар эди.

М. ГОРЬКИЙ.

Музейдан одам аримайди. Музейнинг 20 та залида 3 мингдан кўпроқ экспонат кўргазмага қўйилган. Ленин ва партия ҳужжатлари, фотосуратлар, доҳий асарларининг дастлабки нашрлари, рассомлик ва ҳайкалтарошлик асарлари, революцион ва меҳнат ёдгорликлари ана шулар жумласидандир. Улар Маркс ва Энгельс ишининг давомчиси, оташин революционер, Коммунистик партия ва жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси Владимир Ильич Лениннинг буюк ҳаёти ва курашини чуқур ҳамда ҳар томонлама кўрсатиш имконини беради. Зиёратгоҳдаги экспозициялар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихи ва сиёсати билан таништиради, партиянинг Ленин воситаларига садоқатини, ҳозирги шароитда партия раҳбарлик ролининг ошиб бораётганлигини, ленинизм буюк ғояларининг тантанасини яққол намойиш қилади.

— Музейнинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, — дейди музей экскурсия бюроси мудири Пётр Алексеевич Богданов,—бу ерда В. И. Лениннинг Ўрта Осиё халқлари тарихий тақдирига зўр қизиқиш билан қараганини, доҳийнинг Совет Шарқи республикаларини сиёсий, иқтисодий ва маданий жиҳатдан ривожлантириш тўғрисида ғоят катта ғамхўрлигини акс эттирувчи, илгарилари қолоқ бўлган халқларнинг нокапиталистик йўл билан ривожланиши тўғрисидаги ленинча таълимотнинг амалга ошганини, партиянинг ленинча миллий сиёсати тантана қилаётганлигини акс эттирувчи ҳужжат ва материаллар кенг намойиш этилган...

ЛЕНИН ҲАҚИДА

Энг яхши сиёсат — принципиал сиёсатдир. Маркс таълимотининг раҳбар принциплари билан жуда яхши қуролланган Владимир Ильич Ленин, бу маънода, жуда яхши сиёсатчи эди.

Г. М. КРЖИЖАНОВСКИЙ.

Музей лектори Алихон Мирзахонов билан экспонатларни томоша қила бошлаймиз. Залларда одамлар гавжум. Маҳаллий меҳнаткашларнинг революцион ҳаракатдаги, Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун курашдаги ва социалистик қурилишдаги иштироки ҳақида ҳикоя қилувчи экспонатларга кенг ўрин берилган.

— Экспозиция информациянинг энг янги техникавий воситалари билан жиҳозланган,— дейди ҳамроҳим А. Мирзахонов. — Телевизион ва овоз эшиттириш қурилмалари, автоматик диапроектлар, ёруғланувчи карталар билан таъминланган. У техникавий воситаларни кўрсата туриб диапроекторлардан бирининг тугмасини босди. Шу заҳоти экран ёришиб, В. И. Лениннинг яшаб, ижод этган жойлари кўз ўнгимизда намоён бўла бошлади.

Музейда кўргазмалар мунтазам ишлаб турибди. Ўтган йили бу ерга 470 мингга яқин киши ташриф буюрди. 6 минг 200 га яқин обзорли, тематик, ва проблематик лекциялар ўқилди. Ленин ҳақидаги киноленталар намойиш этилди. Ленин асарларини мутолаа қилиш, кинолекторийлар, назарий конференциялар, партия ветеранлари билан учрашувлар ва бошқа оммавий-сиёсий тадбирлар мунтазам ўтказилиб турилибди. Куни-кеча эса бу ерда шаҳар партия, хўжалик ва совет органларининг, шаҳар жамоатчилигининг Туркистонлик 14 комиссарнинг хотира кунига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди...

ЛЕНИН ҲАҚИДА

Владимир Ильич чинакам устоз эди. У билан мулоқотда бўлишнинг ўзи тўғридан-тўғри тарбиявий роль ўйнарди. У ўзининг ар ишда ўрнак кўрсатиши билан, ўз кўрсатмалари, ўз раҳбарлиги билан, шахс сифатидаги бутун қиёфаси билан таълим берар эди.

Г. В. ЧИЧЕРИН.

Ленин бугунги кунда ҳам инсониятнинг ёрқин идеаллари учун курашаётганлар қаторидадир. Ер юзидаги миллион-миллион кишилар, прогрессив инсоният Ленин кўрсатган йўлдан бормоқдалар. Совет халқининг социализм қурилиши йўлида эришаётган буюк ютуқлари, жаҳон коммунистик ва миллий озодлик ҳаракатлари муваффақиятлари бугунги кунда доҳийга ўрнатилган энг катта ёдгорлик ҳисобланади.

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали совет кишилари ва Ўзбекистонга келаётган чет эллик меҳмонларнинг ғоят катта эътиборига сазовор бўлмоқда. Музейга келаётган кишиларнинг оқими эса тинмайди. Бу бутун дунё меҳнаткашларининг, шу жумладан совет халқининг Ленинга бўлган чексиз меҳр-муҳаббати ва ҳурмат-эътиборининг ёрқин ифодасидир.

Т. ТОШЕВ.

Министр билан мулоқот

«Тошкент оқшоми» газетасида эълон қилинган ана шу янги рубрика кўплаб оқшомхонларни қизиқтириб қолди. Бундан редакция почтасига келаётган хатлар яққол далолат беради. Оқшомхонлар ўз мактубларида Ўзбекистон ССР Ички ишлар министри Учқун Содиқович Раҳимов билан бўладиган мулоқотга кўпгина саволлар, истак ва таклифлар билан мурожаат қилишган. Бугун ана шу хатлардан айримларини кенг газетхонлар оммаси эътиборига ҳавола этмоқдамиз

ҲАМКОРЛИК ҚИЛИНСА, ЯХШИ-ДА!

Акмал Икромов районидаги Фурқат номли маҳаллада 500 дан ортиқ хонадон истиқомат қилади. Маҳалламизни янада ободонлаштириш, айниқса ҳеч қаерда ишламай, ўқимай юрган ёшларни тартибга чақириш, аҳоли ўртасида ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, паспорт режимига қаттиқ риоя қилиш, хуллас турли кўнгилсиз воқеаларнинг олдини олиш мақсадида 1987 йилнинг охирида маҳалла аҳли ёрдамида ҳашар йўли билан икки хонали уй қурган эдик. Пардоздан чиқарилган бу уйда милиция таянч пункти ташкил этилиб, у Акмал Икромов район ички ишлар бўлими вакилларига топширилди. Дастлабки пайтда бу милиция таянч пункти 10—15 кунгача 2—3 соатча ишлаб турди. Бошқа кунлари эса ишламади. Бу ҳақда район Совети ижроия комитети, ички ишлар бўлими раҳбарларига мурожаат қилдик. Аммо натижа бўлмади. Маҳаллада квартира ўғирликлари, безориликлар содир бўлиб турибди.

Учқун Содиқович, бу масалада сизнинг ёрдамингиз керак? Ахир жамоатчилик билан милиция ходимлари ҳамкорлик қилсалар, яхши-да!

С. НОСИРОВ,

Фурқат номли маҳалла комитети раиси, республика миқёсидаги шахсий пенсионер.

ҚАЧОН ТАРТИБ ЎРНАТИЛАДИ?

Энг аввало, «Министр билан мулоқот» янги рубрикасининг очилганлиги жуда хайрли иш эканлигини таъкидламоқчиман.

Бизни бир нарса ташвишлантиряпти. «Ғалаба» маданият ва истироҳат боғи аҳолининг севган жойи. Биз ҳам шу ерда тез-тез бўлиб, ҳордиқ чиқариб турамиз. Лекин бу ердаги тартибсизлик, асаббузарлик, безориликлар аҳолини ташвишлантиради. Масалан, эртадан кечгача боғда баъзи бекорчи ёшлар тўда-тўда бўлишиб, ўзларининг ғайри-табиий қилиқлари билан жамоатчиликни ранжитмоқда. Шу боғда постда турувчи ички ишлар ходимларига: «Уларни тартибга чақирсангизлар бўлмайдими», десангиз, «Бизга уриш-тўполон қилишмаса бас» деб жавоб беришади. Бизнингча, биргина бу боғда эмас, бундай тартибсизликларни бошқа боғларда ҳам учратиш мумкин.

Т. УБАЙДУЛЛАЕВА,

меҳнат ветерани.

М. ҲОШИМОВ,

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси ва бошқалар.

ЧЎНТАККА ТУШИШМОҚДА

Учқун Содиқович, сиз ҳеч «Октябрь» колхоз бозорида бўлганмисиз? Бу ер ҳамиша гавжум. Колхозчилар ўз маҳсулотларини бозорга олиб келиб сотадилар. Кечқурун эса 157, 159, 230-маршрутдаги ва бошқа бир қатор автобусларда уйларига қайтадилар. Кечки пайт автобусларнинг тиқилинчлигидан фойдаланган бир группа киссавур ёшлар колхозчиларнинг ва бошқа гражданларнинг чўнтакларини қоқлаб кетмоқдалар. Лекин бу билан ҳеч кимнинг иши йўқ. Кўпчилик меҳнат билан топган ҳалол пулини йўқотмоқда. Менимча, милиция ходимларидан уч-тўрт кишини бундай киссавурларни назорат қилишга қўйиш керак. Кейинги пайтда меҳнатсиз даромад топувчиларга қарши кураш бироз сусайганга ўхшайди. Бу ишларни жонлантириш лозим.

А. НАБИХЎЖАЕВ,

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими.

ИНСПЕКТОРНИ ТАНИШМАЙДИ

Очиғини айтганда, ҳали Тошкент шаҳрида ҳуқуқ-тартибот ишлари шу кун талаблари даражасига қўйилгани йўқ. Айниқса, милиция ишида туб ўзгаришлар сезилмаяпти. Менимча, ҳуқуқ-тартиботни ўрнатишда биринчи навбатда милиция ходимларининг ўзлари халққа ибрат кўрсатишлари керак. Улар аҳоли ўртасида профилактика ишларини кучайтиришлари лозим. Менинг билишимча, 70-йиллардан буён ва ҳозиргача аҳоли ўртасида профилактика ишлари ўтказилмаяпти. Шунинг учун ҳам ўғрилик, безорилик кўпайиб кетди. Қаерда халқ билан бирга фаол иш олиб борилса, ўша ерда албатта ижобий натижа бўлади. Ҳатто баъзи жойларда участка милиция инспекторини танишмайди. Маҳалла ва кварталларда қамоқдан бўшаб келганларнинг аксарияти ҳеч қаерда ишламай, сандироқлаб юрибди.

М. РОҲАТОВ.

Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министрлигида

Ер юзидаги барча соғлом фикрли кишилар янгича сиёсий тафаккур ва ҳамжиҳатлик ғоялари билан яшамоқдалар. Лекин Ғарбдаги баъзи мамлакатларнинг «радиоовози» туҳмат ёғдиришни давом эттирмоқда. Сўнгги вақтда улар Совет Ўзбекистонига ҳам «эътибор» бермоқдалар.

Ошкоралик социалистик турмуш нормасига айланиб қолди. Шу сабабли республика пойтахтида таълим олаётган афғон гражданлари орасидаги безори унсурларнинг хатти-ҳаракатлари натижасида шу йил 1 январда Тошкентда рўй берган кўнгилсиз воқеалар ҳақида республика жамоатчилиги батафсил хабардор қилинди. Спиртли ичимликлар ва наркотик истеъмол қилишдан маст бўлган унсурларнинг бу ҳатти-ҳаракатлари одамларнинг ҳалок бўлишига ва моддий зарар етказилишига олиб келди.

Ички ишлар министрлиги ходимлари ва шаҳар жамоатчилиги кучи билан тартибсизликларга ўз вақтида чек қўйилди, вазият тўла нормаллашди. Бу ишда ички ишлар министри Муҳаммад Аслом Ватанжор бошлиқ Афғонистон ҳукумат делегацияси ҳам фаол иштирок этди, делегация Афғонистон Республикаси Президенти Нажибуллонинг шахсан кўрсатмасига мувофиқ дарҳол Тошкентга етиб келган эди.

Биргаликда сарфланган оператив куч-ғайратлар билан юз берган воқеа сабаблари, унинг айбдорлари ва моддий зарар миқдори аниқланди. Ҳукумат ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари совет қонунлари ва социалистик турмушнинг маънавий нормаларини бузувчилар ишини тергов қила бошлади, ҳунук воқеаларнинг сабабчилари — афғон гражданларининг бир қисми ватанига қайтариб юборилди, интизом ва тартибни мустаҳкамлаш юзасидан бошқа чоралар кўрилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети жабрланган оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш ҳақида махсус қарор қабул қилди.

Шу муносабат билан Афғонистон Республикасининг бош министри Муҳаммад Ҳасан Шарқ махсус мактуб юборди. Расмий визит билан Тошкентга келган Афғонистон Республикаси миллий кенгаши (парламенти) делегациясининг бошлиғи Ҳалил Аҳмад Абавий ҳам айрим афғон ўқувчиларининг номуносиб хатти-ҳаракатлари муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига сидқидилдан таассуф билдирди ва бундан буён ана шундай воқеалар бўлмайди, деб таъкидлади. Кобулдаги умумий фикр ана шундай, чунки дўстлигимиз осмони мусаффо бўлиши керак, деди у.

Шундай қилиб, можарога чек қўйилди, деб ҳисоблаш мумкин ва лозим. Ҳозир олдинга назар солиш ва келажак ҳақида ўйлаш зарур, чунки Афғонистондаги вазият ривожида энг масъулиятли давр бошланмоқда, асрлида жафокаш Афғонистон диёрига узоқ орзу қилинган тинчлик ниҳоят келадими, деган асосий масала ҳал қилинмоқда. Бундай вазиятда масъулиятсиз унсурларнинг хатти-ҳаракати, уларнинг теварагида «радиоовозлар» эҳтиросларни авж олдиришига йўл қўйиб бўлмайди. Улар Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси ўртасидаги, социалистик мамлакатларнинг халқлари билан Афғонистон халқи ўртасидаги дўстликнинг революцион негизларига путур етказиши мумкин.

Юз берган шароитда бизнинг мухолифларимиз уринаётганидек, оловга мой қуйиш, айни пайтда Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар масалаларида бизга дарс бериш юмшоқроқ қилиб айтганда, виждондан эмас. Ўзбекистонда виждонли кишилар, тўла маънода интернационалистлар яшамоқдалар ва меҳнат қилмоқдалар. Улар турмушни, қайта қуришни, тарихни ва келажакни идрок этишни ҳозирги шароитда ўзларининг асосий вазифалари, деб ҳисоблайдилар. «Тошкент руҳи» — дўстлик ва тинчлик, хайрихоҳлик ва меҳр-шафқат руҳи тушунчаси шу ерда пайдо бўлган. Биз одамларнинг кимлигини яхши биламиз. Ўз муаммоларимизни хотиржам, ишчанлик билан ва ленинчасига ҳал қиламиз, қайта қуриш, ҳақиқат, тинчлик учун курашаверамиз.

Ҳинд дўстларимиз қураётган меҳмонхона

Фоторепортаж

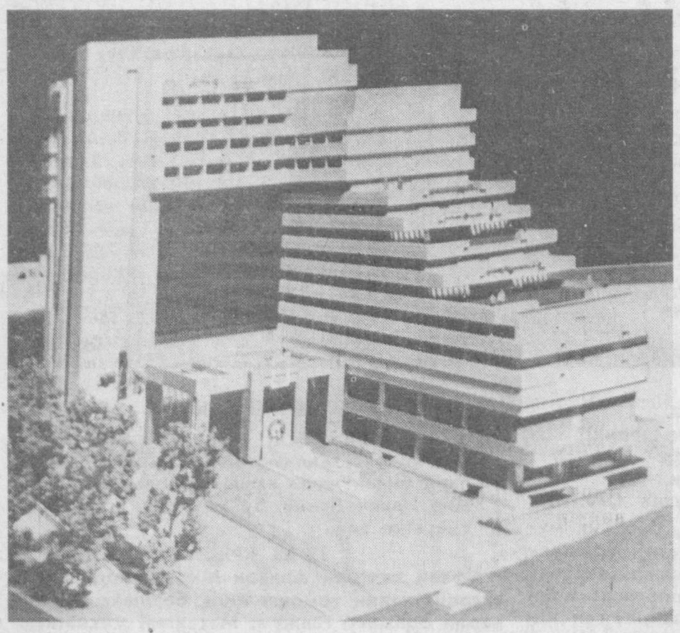

Шаҳримиз марказидаги 1 Май кўчаси. Бу ерда Ўрта Осиёдагина эмас, балки мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидаги меҳмонхоналардан фарқ қиладиган, ташқи кўриниши ва қулайликлари билан чет эл меҳмонхоналари билан рақобатлаша оладиган кўркам меҳмонхона қурилиши бошлаб юборилди.

1987 йилнинг декабрь ойида «Союзвнешстройимпорт» билан тузилган шартномага биноан Ҳиндистоннинг «Тата проджектс лимитед» фирмаси 1 Май, Карл Маркс, Хоразм ва Совет кўчалари ўртасида 14 қаватли «Семурғ» меҳмонхонасини қуришга киришди. Меҳмонхона лойиҳаси «Тата» фирмаси ва «ТашЗНИИЭП» ҳамкорлигида яратилган.

Бино шаҳримиздаги бошқа осмонўпар меҳмонхоналардан нимаси билан фарқ қилади? Авваламбор, ташқи кўриниши, унга ишлатиладиган замонавий қурилиш материаллари, дам олувчиларга яратиладиган қулайликлари билан фарқ қилади. «Юз марта эшитгандан кўра бир марта кўрган афзал» деганларидек, фотомухбиримиз суратга туширган бино лойиҳасини оқшомхонлар эътиборига ҳавола этаяпмиз.

Меҳмонхона 600 ўринга мўлжалланган. Унда бир ва икки кишилик хоналар мавжуд бўлади. Маълум қаватларда ресторан, зиёфат зали, бар, қўшимча бинода қишин-ёзин чўмилиш мумкин бўлган бассейн ўрин олади. Бундан ташқари ер ости гаражи, машиналар учун туриш жойи, хиёбонлар барпо этилади.

Қурилиш учун ишлатиладиган барча материаллар контейнерларда Ҳиндистондан келтирилмоқда. Ҳозир бу ерда ўнлаб ҳиндистонлик қурувчилар ишламоқда. Бетон-қорғич кўтарма кранлар, хуллас барча механизмлар Ҳиндистондан келтирилмоқда. Қурилишдаги ҳамма ишлар ҳинд мутахассислари ёрдамида бажарилади.

«Ташгорстрой»нинг 11-«Висотстрой» трестига қарашли 17-қурилиш бошқармаси объектнинг бош пудратчиси ҳисобланади. Қурилиш майдони чегарасигача бажарилиши керак бўлган барча сантехника ишларини улар адо этишади. «Тата» фирмасини цемент, қум, шағал ва шунга ўхшаш қурилиш материаллари билан таъминлаб туришади.

«Семурғ» меҳмонхонаси. Унинг пойдеворига биринчи ғишт ўтган йилнинг 21 октябрь куни қўйилди. Ҳозир эса бу ерда бинонинг пойдевори бунёд этилмоқда.

Қурилиш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ашок Кумар Шарма олиб борилаётган ишлар билан бизни яқиндан таништирди.

— Мана, ўзингиз кўриб турибсиз, ҳар бирига 50 тонна қоришма кетадиган учта бетонқорғич ишлаб турибди. Механизмлар ёрдамида бетон қувур орқали тўппа-тўғри керакли ерга етказиб берилади. Бир соатда 70 куб қоришма етказиб берадиган бу қурилма, узунлиги 100 метр, баландлиги 70 метр масофадаги объектга хизмат кўрсатади. Бу жуда кўп ишчи ва вақтни тежайди.

«Тата» фирмаси бизда биринчи бор қурилиш ишларини бажаряпти, деб эшитдик. Илгари қайси давлатларда ишлагансиз. Фирмангиз фақат меҳмонхона қурадими?

— Ҳа, ҳақиқатан ҳам Совет Иттифоқида биринчи бор бўлишимиз. Олдинлари Ироқ, Эрон ва бошқа мамлакатларда кўплаб электр станциялар, меҳмонхоналар қурганмиз,— дейди Ашок Кумар. — Шаҳрингизнинг гўзаллиги, одамларининг самимийлиги бизга ёқиб қолди. Метрода, трамвай ёки кўчада учрашиб қолганимизда дўстона суҳбат бошланиб кетади. Керак бўлса яна қолиб, бири-бирини такрорламайдиган кўркам меҳмонхоналар қуришга тайёрмиз.

— Жаноб Ашок Кумар, Сизни Тошкентга оилангиз билан келгансиз, деб эшитдик. Қизингизнинг ўқишлари яхшими?

— Қизим Амиша эртаю-кеч мактаби ва севимли ўқитувчиси ҳақида гапиргани гапирган. Ҳозир у 4-синфда ўқимоқда. Кичкинаси эса боғчага боради.

Қурилишни айланиб юриб, бир қанча ҳиндистонлик мутахассислар билан ҳам суҳбатлашдик.

Баскар Сингх: Ҳозир она юртимдан жуда-жуда узоқдаман. Лекин бу ерда яхши одамларнинг кўплиги ва уларнинг ғамхўрлиги туфайли, ўзимни худди ўз Ватанимда юргандек ҳис қилаяпман.

Мурлидар: Шаҳрингиз менга жуда ёқди. Ажойиб шаҳар. Одамларини айтмайсизми? Самимий, ёқимтой, ғамхўр. Бундай қалби қуёш инсонлар билан ўтказилган суҳбатларимни бир умр эсдан чиқармайман.

— Ўрта Осиёда, жумладан шаҳримизда ана шундай меҳмонхоналардан яна қуриладими?— деб сўраймиз СССР Госкоминтуристининг Ўзбекистонда қурилаётган объектлари дирекцияси бош инженери В Л. Порфирьевдан.

— Ҳиндистоннинг бир қанча фирмалари республикамизда меҳмонхона қурилишини олиб бораяпти, — дейди Вадим Леонидович.— Бундан бир неча ой муқаддам «Ларсен энд тубро лимитед» фирмаси Самарқандда 500 ўринли, Бухорода 430 ўринли меҳмонхона қурилишини бошлаб юборди.

Умуман, бизнинг регионимизда 1990 йилгача Урганч ва Хивада меҳмонхона қурилиши мўлжалланмоқда. Ҳозирги қурилаётган «Семурғ» меҳмонхонасининг ёнгинасида, Пушкин кўчасига қараб 1050 ўринли яна бир кўркам меҳмонхона қурилади.

— Ҳозир қурилаётган объектлар қачон фойдаланишга топширилади?

— Самарқанд ва Бухородаги меҳмонхоналар қурилиши Тошкентдаги объектдан ярим йил олдин бошланган бўлганлиги учун улар олдинроқ ишга туширилади. «Семурғ» эса 1990 йилнинг декабрь ойида дастлабки меҳмонларни қабул қилади.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

СУРАТЛАРДА: «Семурғ» меҳмонхонасининг макети, «Тата» фирмаси қурилиш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ашок Кумар Шарма, СССР Госкоминтуристининг Ўзбекистонда қурилаётган объектлари дирекциясининг бош инженери Вадим Леонидович Порфирьев ва меҳмонхона қурилишида иштирок этаётган ҳиндистонлик қурувчилар.

Р. Шарипов фотолари.

Куюнчаклик билан ёзилган

Тортишувлар қайноқ, лекин...

Биз, журналистлар кўпинча одамлар ташвиши, муаммолари ҳақида кўп ёзамиз. Уларнинг иш, турмуш шароитларини ижобий ҳал этилиши ҳақида елиб югурамиз-у, ўзимизга келганда истиҳола қиламиз. Лекин аслини олганда биз ҳам ўша одамларнинг биримиз. Бизнинг ҳам ҳамма қатори ўз ташвишларимиз бор. Уйимиздан чакка ўтади, ҳафталаб, ўн кунлаб иссиқ, совуқ сув бўлмайди, хоналар совуқ. Ана шундай қийинчиликлар, ноқулайликлар тубандагиларни ёзишга мажбур қилди.

Шифокорлар шаҳарчасида Г—30 бўлимидаги биз яшаётган 2-«а», 2-«б», 2-«в» уйларнинг қуриб топширилганига ўн йил бўлди. Дастлабки йиллардаёқ гоҳ сув, гоҳ иссиқлик бўлмаслиги, бўлса ҳам иситгичлар қаҳратонда ҳам илиқ-милиқ бўлишига кўникишга тўғри келди. Уй-жойлардан фойдаланиш участкасидагилар аввалига босим кам, бу бизга боғлиқ эмас, деб баҳона қилишди. Баъзан бирор ерда қувур бузилгудек бўлса сув, иссиқлик ўчириларди-ю, «кутинг», деб бемалол юришаверарди. Сантехника тармоқларидан бирортасини ремонт қилиш керак бўлса, 95-ЖЭУимиз ТошМИга қарайди, институтда маблағ йўқ, келажакда район ижроия комитети ихтиёрига ўтсак ҳаммаси яхши бўлади, деб ишонтиришарди...

Яқиндаги бир воқеани эслатиб ўтишнинг ўзи фикримизга ойдинлик киритиши мумкин. Бундан бир ойча муқаддам 2-«а» уйдаги 5-квартирада совуқ сув қувури тешилиб, учта хонадон ўрдак сузар даражага келиб қолди. Уй-жойлардан фойдаланиш участкасидагилар зудлик билан чора кўриш ўрнига осонгина йўлини топиб, совуқ сувни тўхтатиб қўя қолишди. Қарийб 10 кун совуқ сув бўлмаслигининг машаққатлари ҳақида айтиб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Буни бу уйларда яшайдиганлар яхши билишади. Қанча югур-югурлардан кейин пайвандчилар келишдию, 10 минут ичида нуқсонни тузатиб кетишди. Яқинда шу квартирада яна иссиқлик қувури ёрилиб, сув тошиб кетди. Слесарлар бу сафар ҳам иссиқликни тўхтатиб қўйишни афзал кўришди!

Утган йилнинг 16 декабрь куни иссиқлик қачон берилишини сўраб уй-жойлардан фойдаланиш участкасига телефон қилгандик. Слесарь В. Налеткин камчилик тузатилмаганини била туриб, ўйламай-нетмай иссиқлик тармоғини очиб юборди. Шу заҳотиёқ учта квартирани сув босди. Ана шундан кейин мен инженер Т. Калягинага шахсан мурожаат қилишга мажбур бўлдим.

— Мен ҳеч нарсани билмайман, иссиқликни очиш ҳақида буюртма берганмисизлар, бергансизлар. Биз эса очганмиз. У ёғи билан ишим йўқ,— деди инженер.

— Ахир, саккиз кундан бери камчилик тузатилмаганку. Наҳотки хабарингиз йўқ?

— Хабарим бўлса, нима? Пайвандчилар йўқ. Штатларни қисқартиришган. Менинг қўлимдан ҳеч нима келмайди.

— Участкага шу ҳақда айтилганми?

— Неча марталаб айтганман. Лекин бошлиғимиз Зинаида Фролова эътибор бермаяпти.

— Яна неча кундан кейин қувурни тузатиш мумкинлигини айтолмайсизми?

— Билмадим, балки баҳоргача кутишга тўғри келар,— инженер ёнидаги ҳамхонаси мастер Н. Кривиженко сўзини қувватлаб елка қисди.

Ҳурматли газетхон, бу воқеа ондасонда учрайдиган воқеа бўлса майли эди, аммо бу уй-жой участкалари билан меҳнаткашлар ўртасида ҳар куни бўладиган юзлаб мулоқотларнинг биридир.

Ҳозир мамлакатимизда қайта қуриш тобора авж олмоқда. Умумий ишимизни жонлантириш, аҳолининг янада яхшироқ яшаши учун ҳар биримизнинг масъулиятимиз анча ошди. Лекин уй-жойлардан фойдаланиш участкасидаги айрим ўртоқлар меҳнаткашларнинг истаклари йўлида елиб-югуриш ўрнига иссиқ хонада елка қисишдан нарига ўтишмаяпти.

К. РИХСИЕВ.

Бизга мактуб йўллабсиз

Ўн бир насиҳат

✦ Уй-рўзғорга етарли бўлган нарсаларга шукур қилинг, озга қаноат қилган одам кўпга эришишини унутманг.

✦ Ноз-неъматлардан лаззатланганда, буларни яратган одамлар меҳнатини эслаб қўйинг.

✦ Яхши кунларда ўтган ёки тасодифан келадиган ташвишларни ҳам ёдга олиб қўйинг.

✦ Бировлар ғам-алам чекаётганда шод-хуррамлик қилиб, кулиб турувчи бўлманг.

✦ Ота-онангизга, қари-қартангларга меҳрибонликни канда қилманг, фарзандларингиздан ва ёшлардан Сизга ҳам шундай меҳрибонлик жавоби қайтишини унутманг.

✦ Арзир-арзимас нуқсон-камчилиги учун дўстларни айблаб, ўзингиздан узоқлаштирманг, акс ҳолда чин дўст тополмасликни ёдда тутинг.

✦ Она табиатда яшаётган жонзод-жониворларни ўз жонингиздек авайланг, уларнинг ҳар бирининг ўз ўрни борлигини унутманг.

✦ Сўзни дилнинг дуру гавҳари деб билинг, уни ўйламай ҳуда-беҳуда оғиздан чиқариб юбораверманг.

✦ Устоз-муаллимлар сабоғини ва меҳнатини машъал деб билинг, унинг нури ҳаётингиз давомида йўлингизни нурафшон этиб туришини унутманг.

✦ Жаҳл чиққанда, ноҳақликни кўрганда, нодон билан суҳбатда қон қайнаши ва ақл қочишини ёдда тутинг, буларни босиқлиқ билан ҳал этинг.

✦ Жоҳиллардан йироқ юринг, донолар суҳатига вақтни аяманг. Жоҳиллардан қочиш — балодан қутулиш, доноларни тинглаш эса бахт қушини топиш эканини ёда тутинг.

Яхши фазилатлар

✦ Инсон икки нарсани ҳеч қачон унутмайди: бири — яхшилик, бири — ёмонлик, иккиси ҳам доим эда туради.

✦ Яхшилик гулга ўхшайди, ҳам дил яйратади ҳам кўнгилларни хушнуд этади.

✦ Ҳокисор одамлар ҳар қанча яхшилик қилсалар ҳам дилда миннат ва гина сақламайдилар.

✦ Бахт ҳаммани маҳлиё этади, фожиа эса ушёр торттиради.

✦ Нодон ва ғаламис одамнинг яхшилиги тоғга ўхшайди, бир кун эмас бир кун бош ёради.

✦ Дили қора, тили аччиқ кимсадан яхшилик кутиб бўлмайди.

✦ Қабиҳ кишига ҳар қанча яхшилик қилсан ҳам, мақолда айтилганидек, тузингни ичиб юзингга тупуради.

✦ Бир кошона қурмоқ қийин, уни бузмоқ жуда осон.

✦ Бир дақиқа вақтини бекор ўтказмаган одам, умри хазинасидан бир ҳовуч олтин олаверади.

Байт:

Яхши сўздан озорли дил гулдек яшнар,
Яхшиликни одат этган хушнуд яшар.

Тўлқин РАСУЛЕ тайёрлаган.

Маҳалла қувончлари ва ташвишлари

Аҳилликда гап кўп

Пойтахтимиздаги «Илғор» маҳалласи ибратли ишлари билан кўзга кўринган намунали маҳаллалардан бири ҳисобланади. Маҳалла комитетига кекса ишчи Ҳошим ака Алимов 34 йилдан буён раислик қилиб келади.

Маҳалла комитети аъзоларининг аксарияти коммунист ва Улуғ Ватан уруши ветеранларидир. Уларнинг ҳар бири маҳалла аҳлининг ташвишларини, камчилик ва муаммоларини яхши билишади. Уни вақтида бартараф этишга ҳаракат қилишади. Шундай активлардан бири 46-мактаб директори Санда опа Азимовадир. Санда опа маҳалла хотин-қизлар советининг раиси сифатида анчагина ибратли ишларни амалга оширяпти. Маслаҳат сўраб келганларга қўлидан келган ёрдамини аямайди. Санда опа ўз ўринбосари, Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Фотима Аҳмедова билан биргаликда хотин-қизларни қизиқтирган мавзуда мутахассислар билан суҳбатлар, лекциялар уюштиради. Уннинг ҳаракати билан уйда ўтирган хотин-қизлар учун маҳалла комитети қошида учта группада бичиш-тикиш тўгараги ташкил қилинди. Маҳаллада 12 Қаҳрамон она бор. Ҳар бир онахонга алоҳида эътибор берилади. Яқинда 14 боланинг онаси Ибодат Каримованинг юбилейи бўлди. «Оналар мадҳияси» деб номланган бу кечада 400 киши иштирок этди. У «Ёш гвардия» театри биносида ўтказилди. Ўтган йили ёзда кўп болали оилалар учун «Костёр» пионер лагерига 15 та бепул путёвка олиб берилди. «Ўзбекистон 15 йиллиги» санаторийсида етти бола дам олиб келди. Аёлларнинг кўнгилли дам олишлари, саёҳатга чиқишлари ҳам ташкил этиляпти. Ёз ойларида улар Фарғонада, Ленинободда, 3 марта Кумушкон санаторийсида дам олиб келишди.

Маҳаллада 75 Улуғ Ватан уруши ва 120 меҳнат ветерани бор. Ветеранлар совети ишлаб турибди.

Маҳаллада 13 миллат вакиллари яшайди. Улар ўртасида дўстлик, ҳамжиҳатлик яхши йўлга қўйилган. Маҳалла комитети биноси, 400 кишилик клуб ва музей ҳашар йўли билан қурилди. Клубда ўтказиладиган турли кечалар, йиғилиш, концерт ва бошқа тадбирлар рус ва ўзбек тилларида олиб борилади. Музейда эса маҳалла тарихи, ветеранлари, энг яхши кишилари ҳақида ҳикоя қилувчи картиналар, турли эсдаликлар ўрин олган. Маҳалла комитети оталиғида 132-мактабда интернационал дўстлик клуби мунтазам иш олиб боряпти.

М. Файзиев, О. Ризқуллаев, Т. Иноятов оилаларига ҳамма ҳавас қилади. «Илғор»да бундай хонадонлар жуда кўп. Бу ҳам маҳалланинг бир файзи.

Сурмахон ЁҚУБОВА, Гулсун ХУДОЙҚУЛОВА, ТошДУ студентлари.

АРМОН

Бўлган воқеа

Бу воқеага анча йиллар бўлди. Шаҳар чеккасидаги пахса деворли пастаккина уйда бир чол ёлғиз яшарди. Кўпчилик болалар чолнинг отини билишмасди, уни «Қатиқчи бобо», деб аташарди. Аёли аллақачон оламдан ўтиб кетган, молхонадаги говмиш сигирию, бузоғи унга овунчоқ эди.

Қўшни маҳаллага келин бўлиб тушган ёлғиз қизи чолнинг ҳолидан тез-тез хабар олиб туради: ҳовлини супуради, молхонани тозалайди, сигирни соғиб, қатиқ ивитиб қўяди. Ота бўлса ҳар куни саҳарда туриб, нонушта ҳам қилмасдан, қатиқ тўла бидонларни обкашга осганча шаҳарга йўл оларди. Уни ҳар куни мижозлари кутарди, унинг учун бундан ортиқ мукофот йўқ эди. Фақат бир жойда — Бузоқбўйин тепалигида нафас ростлагани тўхтарди.

Ўша куни ҳам чол ҳориб-толиб тепаликка аста-секин яқинлашганда, кун анча ёйилиб қолган эди. Обкашни елкасидан олиб кекса чинор тагидаги кучоқ етмас тош устига оҳиста ўтирди. Белбоғини ечиб, ҳансирай-ҳансирай юз-бўйинларидаги терни артди, қийиқ учидан ушлаб елпинди. Кейин маҳсисининг қўнжидан япалоқ носқовоғини чиқариб бир чимдим нос олди-да, тилининг тагига ташлаб хаёлга толди.

Бу сўқмоқ унга болалигидан таниш. Марҳум отаси бозор кунлари уни шу сўқмоқдан шаҳарга олиб тушарди. Чинор олдига етишганда, ота-бола албатта тўхтаб, дам олишарди.

— Чарчадингиз-а, полвон? Майли, куч йиғиб, яна бир чопсангиз шаҳарга етамиз,— эркаларди отаси.

Эҳ, у кунлар!.. Гарчи бир муддатга тўхташса ҳам, ҳар сафар мўлжалдан узоқ қолиб кетишарди. Бу ерга етгунча жим келган отасининг қулфи-дили очилар, тош устига ўтириб олиб қизиқ-қизиқ ривоятлар, афсоналар айтиб, ўғлини сирли оламга етаклар эди. Кейин қанча сувлар оқиб ўтди, қанча толлар кесилиб ўтин бўлди. Болалик хотираларига гувоҳ ёлғиз мана шу чиноргина қолган.

Чолнинг юраги орзиқди, қисиқ кўзларини тепаликка тикканча, беғубор болалигини тасаввурида жонлантирмоқчи бўлди. Йўқ, тиклаёлмади — оғир хўрсинди. Ота-мерос хотираларини кимга қолдиради? Албатта унинг ҳам бир эмас, икки ўғли бор эди, иккаласи ҳам бирин-кетин урушда ҳалок бўлди. У ҳам ўғилларини эргаштириб шу Бузоқбўйин тепалигида тўхтаб, отасидан эшитган турли афсоналарни айтиб берганди. Эсиз, ўғилларининг ўзлари афсонага айланиб кетишди. Энди кексайган чоғида қатиқчилик қилиб ўзини овутади. Ҳар қалай, оз бўлса-да одамларга нафи тегадику, улар орасида бўладику! Бўлмаса, бу дарду армонларни кўтара олармиди.

Қатиқчи чол ўрнидан турди-да, оғзидаги носни бир чеккага туфлаб обкашни қўлига олди ва эллик-олтмиш одим наридаги хонадонлар томон йўл олди:

— Ҳо, яхшилар, қатиқ келди-и!

Маҳалланинг ҳар бир хонадонига етиб борган бу овоз зум ўтмай қатиқчининг атрофига анча-мунча болани йиғиб қўйди.

Бири шиша идиш, бошқаси эса ё тоғорача кўтариб чиққан. Ота келганидан ҳаммаси ўзида йўқ хурсанд эди.

«Қатиқчи бобо, менга бирини», «Бобожон, менга ўттиз тийинлик!..».

Чол эса шошилмай, болалар узатаётган тангага қарамай, ким нима узатса тўлдириб берарди.

Бундай пайтларда тортинчоқ Илҳом ҳам ўртоқлари кетидан югурарди. Уйда сигир бор, қатиқ мўл, у бобонинг нуроний чеҳрасини кўришга, ширин сўзларини эшитишга ошиқарди. Эшикларининг шундоққина рўпарасида — чолнинг атрофида ғуж болалар, қувончларини ичига сиғдира олмай чуғурлашишади, қатиқ олганлари сабрлари чидамай ўша жойнинг ўзида хўриллатиб ичишади ва раҳмат айтиб уйларига чопишади.

Кўп болалар сийраклашгач, чолнинг кўзи бир чеккада турган Илҳомга тушди:

— Келинг ўғлим, сизга ҳам қатиқ қуйиб бераман, — деди. Илҳомнинг лаблари аста пичирлади:

— Керакмас.

Отахон унинг гапига парво қилмай, идишга қатиқ қуйиб Илҳомга затди:

— Ичиб кўринг, ўғлим, мазза қиласиз.

— Пулим йўқ...

— Мен розиман, болам...

Илҳом бош чайқади. Чол бир зум ўйланиб турди-да, қўйнидан кичкинагина қалам олиб Илҳомнинг эшиги устунига чизиқча чизиб қўйди:

— Оқлиқнинг ҳақидан қўрқангиз, ана чизиб қўйдим, отангиз келганида айтсангиз бас. Энди ичаверинг.

Ҳафта ўтиб Илҳом отасидан олган пулни чолга чиқариб берди. Чол эса чизиқчалар устидан қалам тортиб «Қатиқсевар ўғлим, эртага яна олиб келаман, ақлли йигит бўлиб юринг», деб жўнаб кетди.

Бора-бора Илҳом ҳам болалар билан талашиб-тортишиб қатиқ ичадиган, ҳақини беш-олти кунда битта қилиб отасидан олиб берар эди.

Кунлар бир-бирини қувиб ўтаверди. Эшик устуни чизиқчалар билан тўлиб борарди. Пулини эрта-индин олиб бераман, деб юрганида чол келмай қолди. Илҳом ҳар куни эрталабдан кўчага чиқиб чолни кутадиган бўлди. У эса келмасди. Кун пешинга яқинлашганда ҳовлига кириб ҳолироқ жойга борарди-да, йиғлаб оларди. Эртасига тонгга яна остонага чиқиб ўтирарди. Кўча муюлишидан кўзини узмасди. Гўё ҳозир чол келади-ю: «Ҳо яхшилар, қатиқ келди-и!» деб одамларни хабарлайди.

Орадан йиллар ўтди. Эшик устунига чизилган чизиқлар хира тортиб, бора-бора ўчиб кетди. Илҳом катта бўлди, уйланди, бола-чақа кўрди. Энди ўйлаб кўрса, чолга унинг пули керак эмасди, кўнгил учун, ҳалол билан ҳаромнинг фарқини билиш учун қалам тортарди. Шундай бўлса-да, қатиқчи чолни ҳар эслаганда икки армон юрагини ўртайди. Биринчиси қатиқ ҳақи, иккинчиси нуроний отахоннинг қайси маҳалладан эканлигини ва кимлигини билиб олмагани.

Исроил ҒИЁСОВ.

«ТО» калейдоскопи

ҚАДИМГИ МОЗОРЛАР СИРИ

Перудан олинган хабарларга қараганда, бу ерда мамлакатнинг шимолий соҳилида яшаган индеецларнинг инкларгача бўлган цивилизацияси — мочиклар маданиятига мансуб қадимги мозорлар топилган. Ривоятларга қараганда ана шу халқ моҳир қурувчилари, деҳқонлари, ҳунармандлари ва сарбозлари билан машҳур бўлган. Аммо кўп марта рўй берганидек, уларнинг излари бир неча юз йил муқаддам дом-дараксиз ғойиб бўлган эди.

Топилган мозорлар сақланиб қолган ёдгорликларнинг сони бўйича Ғарбий яримшарда бундан илгари топилган барча мозорларнинг энг тўкиси ҳисобланади. Экспертларнинг хулосаларига қараганда, уларнинг ёши қарийб бир ярим минг йилга тенг. Перулик археологлар топилдиғи туфайли олимларда ниҳоят ана шу сирли цивилизация тарихининг янги саҳифасини очиш умиди пайдо бўлди.

СУРАТДА: қазилма ишлари олиб борилаётган ерда. ТАСС фотохроникаси.

НОМЗОДЛАР ҚУРОЛЛАНТИРИЛМОҚДА

Шри-Ланкада февраль ойида бўладиган ялпи сайловлар олдидан ҳар бир номзод ихтиёрига вақтинчалик фойдаланиш учун телефон ва иккитадан пистолет берилади.

Шри-Ланка маъмурлари парламентдаги 225 ўринни эгаллашга интилаётган 893 номзоднинг ҳаммасига ана шундай таклиф билан мурожаат этдилар. Бу тамилларнинг шимолдаги беш йил давом этган қуролли чиқишлари ва синҳалларнинг жанубдаги 18 ой давом этган ғалаёнлари натижасида мамлакатда вужудга келган ва кескин вазиятни яққол акс эттиради. Тамилларнинг партиялари ва ташкилотларидан кўрсатилган номзодлар бундан илгари хавфсизлик кучлари томонидан қуролсизлантирилган эди, энди эса аксинча, уларинг ҳар бири маъмурлардан қурол олади. Тамил жангариларининг «Тамил илам» озодлик йўлбарслари» ташкилоти ўзининг бўлажак сайловларини бойкот қилишини эълон қилди. Мамлакат президенти Премадаса барча номзодлар полиция ҳимояси остига олинади, деб эълон қилди. Шунга қарамай сўнгги вақтларнинг ўзидагина тўрт номзод ва турли партияларнинг етти нафар фаоллари ҳаёт билан видолашди.

Бизга мактуб йўллабсиз

Бизга мактуб йўллабсиз

Ўртоқ Ленин!

Сиз ҳақингизда ёзишга менинг ҳуқуқим борми ўзи? Менимча, бор. Отам Йўлдош Маҳкам ўғли Граждaнлар уруши оловларини кўрган, Улуғ Ватан уруши ветерани, колхозда 50 йил меҳнат қилган. Ҳозирда тўқсон ёшни қоралаб қолган отам ҳамиша «Ленин энг биринчи коммунист, энг ақлли коммунист, энг ҳалол коммунист» деб такрорлайдилар. Айнан шу отам менга сиз ҳақингизда ёзиш ҳуқуқини берса, ажаб эмас.

Бир асар тарихи

«Ленин ҳақида ҳикоялар»

Сиз билан мени таништирган ҳам отам бўлган эдилар. Тўрт-беш яшар вақтларимда суратингизни кўрсатиб:

— Ленин бобонг! — дегандилар.

Шундан кейин қачонки сизни кўрсатсалар, дарҳол:

— Менинг Ленин бобом! — дер эдим.

Сизни менинг бобом деб қўни-қўшни болалар билан жанжаллашганимни ҳали-ҳали эслайман.

— Бир маҳалла болалари бўла туриб, уришгани уялмайсизлармиʔ — насиҳат қилганди ўшанда Зоид бува. Воқеани англаб етгач эса жилмайди.

— Ленин тинчликни, кейин ақлли болаларни яхши кўради. У ҳаммангизнинг бобонгиз бўладилар.

Улғайиб, сиз нафақат бизнинг маҳалла болаларининг, балки Иттифоқимиздаги, жаҳондаги барча болаларнинг суюкли бобоси эканлигингизни тушуниб етганман.

Сизни яна ҳам яхшироқ билиб олишимга «Ленин ҳақида ҳикоялар» фильми сабаб бўлди. Ўшанда эндигина 7-синфда ўқирдим. Колхозимиз клубига киномеханик Ҳошимжон ака фильм олиб келди. «Ленин ҳақида ҳикоялар». Бошқалар қатори нафасимни ичимга ютиб томоша қилдим. Айниқса фильмнинг иккинчи «Сўнгги куз» қисми жуда таъсир қилди. Ахир ўша кунгача сизни тирик, Москвада ишлаяпти деб ўйлардимда. Ҳаётий ҳақиқатни экранда кўриб, аччиқ-аччиқ йиғладим.

— Нега йиғлаяпсан? — сўрашди уйимдагилар.

— Ленин бобо ўлганмилар? — саволга савол билан жавоб қайтардим.

— Ҳа, — деди отам, — анча аввал, 1924 йилда вафот этган. Душманлар доҳийнинг ҳаётига суиқасд қилишган. Нега бундай саволларни беряпсан?

— Битта кино кўрувдим, — ҳиқилладим мен.

Воқеага тушунган отам оҳиста бошимни силади.

— Ленин ўлгану, лекин ҳамиша тирик. Бутун умрини одамларга бағишлаган, уларга эрк, ҳуқуқ, бахт берган одам асло ўлмайди. Буни катта бўлганингда тушуниб оласан.

Булар болалик хотираларимдан бир лавҳа. Ҳозир нега яхши одам ҳар лаҳза ёд этилишини, нега ёмон, ичи қора одамлар ҳар нарсага тўғаноқ бўлишларини тушуниб етганман, албатта.

Мана, орадан анча йиллар ўтгандан кейин ўша «Ленин ҳақида ҳикоялар» фильми ҳақида ёзмоқдаман.

«Ленин ҳақида ҳикоялар» бадиий фильми икки новелладан иборат, Уларнинг бири «Солдат Мухиннинг жасорати», иккинчиси эса «Сўнгги куз» деб аталади. Сценарий авторлари Николай Эрдман, Михаил Вольпин, Евгений Габрилович. Фильмни режиссёр Сергей Юткевич экранлаштирган.

Совет кино ленинномаси анъаналари ўзига хос ва бетакрордир. Буни турли йилларда суратга олинган фильмлардан билсак бўлади. Уларни эса санаб адо этиш қийин: «Ленин 1918 йилда», «Октябрь кунларида», «Ленин Польшада», «Коммунист», «Ульяновлар оиласи», «Она қалби», «Она садоқати», «Милтиқли киши», «Олтинчи июль», «Кўк дафтар» ва бошқалар. Бу фильмларнинг ичида «Ленин ҳақида ҳикоялар» бадиий фильмини алоҳида такрорлаб ўтмоқ жоиздир.

Бадиий фильмдаги иккала новелла ҳам ҳужжатли, Ленин биографияси материаллари асосида ёзилган. Энг муҳими новелла авторлари ҳам, фильм яратувчилари ҳам доҳий образидаги улуғ ва қимматли чизгиларни бадиий умумлаштириш вазифасини ўз олдиларига қўйишган.

Дастлаб режиссёр ҳақида. Сергей Юткевич атоқли совет кинорежиссёрларидан бири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати. Унинг раҳбарлигида суратга олинган ўнлаб фильмлар то ҳануз томошабинларни тўлқинлантириб келади.

Фильм сценарийси уч автор қаламига мансуб. «Солдат Мухиннинг жасорати» новелласини Николай Эрдман ва Михаил Вольпинлар яратишган. Иккала муаллиф машҳур драматург ва киносценаристларимиздан саналади. «Сўнгги куз» новелласининг автори, совет киносинининг таниқли арбобларидан, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофоти лауреати Евгений Габриловичдир. Унинг қаламига мансуб «Машенька», «Сўнгги кеча», «Ҳаёт сабоғи», «Коммунист» киноқиссаларини тилга олиб ўтиш ортиқча бўлса керак.

Энди фильмга қайтайлик.

Биринчи киноновелла «Солдат Мухиннинг жасорати»да 1917 йилнинг ташвишли июль ойларидаги воқеалар қаламга олинган. Ҳаммага маълумки, бу пайтда Владимир Ильич яширинишга мажбур бўлганди. Маълум вақтгача у Разливда большевик ишчи Емельяновникида яшайди. Яшаганда ҳам фин деҳқони қиёфасида яшайди. Лекин шу ерда туриб ҳам инқилобий қўзғолонга раҳбарликни давом эттираверади.

Чор охранкаси Владимир Ильични қидириб ҳаммаёқнинг тит-питини чиқариб юборади. Ишчилар ёрдамида доҳий Финляндияга ўтиб кетади. Унинг ўрнига эса ҳақиқий фин деҳқонини ёллашади.

Бу новеллага, А. И. Грошевнинг гувоҳлик беришича, кекса большевик Н. А. Емельяновнинг «Сўнгги подпольеда» номли эсдаликлари асос қилиб олинган. Унинг ўзи ҳам фильмда асосий қаҳрамонлардан бири бўлиб, Емельянов фамилиясида иштирок этади. Бу ролни ажойиб актёр Всеволод Санаев ижро этган. Унинг талқинидаги Емельянов оддий халқнинг вакили, лекин ана шу образ орқали халқнинг ўз доҳийсига муҳаббати сезилиб туради.

Албатта фильмда бадиий тўқима ҳам бор. Бу Ленинни қамоққа олиш учун Разливга борган солдат Мухин билан боғлиқ. Ленин ҳақидаги бор ҳақиқатни билгандан кейин эса у Ленин тарафдорига айланади.

«Сўнгги куз» новелласида эса доҳий умрининг охирги ойлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Тасаввур қилинг: бир зум тиним нималигини билмайдиган, вулқондек қайнаб турадиган, ҳаётни борлиғи билан севган Ильич бетоб. Ҳаёти халқ билан, партия иши билан боғлиқ инсон, бугун ташқи дунёдан ажратиб қўйилган!

Ленининг бетоблиги, унинг ёлғиз қолиши Ленининг ҳаётни чуқур севиши, мардоналиги, халқ билан ҳар қандай шароитда ҳам бирлиги ҳақидаги ажойиб ҳикояга айланиб кетган. Ленин ва халқ, Ленин ва ҳаёт — бир-бирига чамбарчас боғланган. Бу эса «Сўнгги куз» кино-новелласининг асосини ташкил этади.

Владимир Ильич Ленин образи кинофильмда қандай яратилган? Ленин образини ким яратган ўзи?

Сергей Юткевич «Ленин ҳақида ҳикоялар»дан аввал «Милтиқли киши» бадиий фильмини яратганини ва бу фильмда доҳий образини Максим Штраух ижро этганини таъкидлаш ортиқча бўлса керак.

1918 йилда экранларга чиққан «Ленин ҳақида ҳикоялар» фильмида ҳам доҳий образини талантли артист Максим Штраух яратган. Унга бу ролни яратиш жараёни қанчалар машаққатли бўлганини режиссёр Сергей Юткевичга ёзган мактубларидан ҳам билсак бўлади.

В. И. Ленин образини яратган актёр режиссёрнинг кўрсатмаларига тўла амал қилди. Оқибатда киномиздаги Ленин образи галереясига тамоман янгилик бўлиб кирувчи образ яратилди.

Максим Штраухнинг ижодий маҳорати ана шу фильмда ўзининг чўққисига кўтарилди. Доҳий ролини ижро этгани учун актёр Ленин мукофотига сазовор бўлди...

Ўртоқ Ленин!

Сиздан кейин совет халқи кўпгина қийинчиликларни ўз бошидан кечирди. Лекин ҳамиша сизга мурожаат қилдик. Сиз ҳамма вақт тўғри йўлни кўрсатдингиз.

Отамнинг «Ленин энг биринчи коммунист, энг ақлли коммунист, энг ҳалол коммунист» деган сўзлари қанчалар ҳақлиги ҳаётда кўп марта исботланганини кўрдим. Сиз, сизнинг таълимотингиз бизнинг йўлчи юлдузимиз!

Темур УБАЙДУЛЛАЕВ.

Федор ВОРОПАЕВ

Фахрий машинист*

(Ленин ҳақидаги хотиралардан)

1918 йил январида Бутунроссия темирйўлчилар Фавқулодда съездида Владимир Ильич Ленин докладидан кейин унга узатилган ёзма саволларнинг кўпчилиги очлик ва вайроналик хусусида эди. Ҳамма делегатлар бу ташвишни қандай қилиб енгиш мумкин деган фикр устида бош қотирар эдилар.

Ленин ўзининг якунловчи сўзида ҳамма нарса меҳнаткашлар оммасининг интизомига боғлиқ деб таъкидлади. Владимир Ильич транспорт ишчилари вазифалари ҳақида гапириб, бундай деди:

— Темир йўл заҳматкашлари измни ўз қўлларига олгандагина улар қуролли уюшишлар ёрдамида саботаж ва чайқовчиликни енгадилар.

Темирйўлчилар съездида Ленин нутқидан кейин Саратов вагонсозлик устахоналарининг дурадгори, кекса большевик Степан Ковилкин йўлнинг бош комиссари бўлди. Мени Москвадан Козловгача йўл масофасига комиссар этиб тайинлашди. Ўша пайтларда комиссарларга қийин эди.

Хусусий темир йўллар национализация қилиниши тўғрисида декрет чиққунга қадар бизга ҳеч ким маблағ ажратган эмас. Ана ўшанда йўл комиссари Ковилкин Лениндан маслаҳат ва ёрдам сўрашга қарор қилди.

Бу 1918 йилнинг баҳор кезларида бўлган эди. Ковилкин Москвага келиб, мени ўзи билан бирга Владимир Ильич ҳузурига боришга таклиф этди. Биз, мана, белгиланган соатда Кремлдамиз. Бир неча дақиқалар ўтгач, бизни кабинетга таклиф қилишди.

Ленин биз билан қўл олишиб самимий кўришди-да, ўтиришга таклиф қилди. Биз икковимиз талмовсираб гапни нимадан бошлашни билмас эдик. Буни кўрган Владимир Ильич бизга йўлнинг аҳволи хусусида саволлар берди. Ковилкин йирик инженер-мутахассисларнинг, хусусан, йўлдан фойдаланиш ва тафтиш хизматлари бошлиқларининг саботажи тўғрисида гапира бошлади.

— Хўш, сиз қандай йўл тутдингиз? — дея унинг гапини бўлди Владимир Ильич.

— Саботаж қилгани учун ҳибсга олдим...

— Хўш, кейин нима бўлди?

— Кейин уларни кўргани турмага бордим, — давом этди Ковилкин, — улар билан узоқ гаплашдим, ишга киришишга, халққа ёрдам беришга ундадим. Гап охирида виждонан ва ҳалол ишлаймиз деб, қўл қўйиб ваъда беришни таклиф этдим. Улар кўрдики, ҳукм қатъий, ҳазилнинг ўрни эмас, рози бўлишди...

Сўнгра Ковилкин бизнинг темир йўлимиз молиявий жиҳатдан оғир аҳволда эканлигидан сўз очди.

— Йўлда маош бериш ёмон аҳволда, хўрсинди у.

— Темир йўлларга маблағ ажратиш масаласини бутунлай тубдан ҳал қилиш зарур, — деди Ленин ва ўз ён дафтарига ёзиб қўйди. — Ҳозирча эса сизнинг йўл харажатларингиз учун аввало муайян сумма ажратиш зарур...

Шу заҳоти у телефон трубкасини кўтариб йўллар халқ комиссари ва молия халқ комиссарига қўнғироқ қилди. Биз ўрнимиздан турдик. Владимир Ильич ҳам турди. У биз билан самимий хайрлашаётиб деди:

— Энг муҳими, ишчиларнинг турмуш шароити хусусида ғамхўрлик қилинг. Улар билан бир хилда яшаб, ҳамиша улар билан бирга бўлинг, уларнинг маслаҳатини олиб туринг. Энг мушкул аҳволдан қутулиш учун чора топиш мумкин. Иложсиз аҳвол бўлмайди...

Биз Ленин кабинетидан кўтаринки руҳда чиқдик.

⊙

1923 йил. Мен ўша пайтда Замоскворечье район советида ишлардим, бироқ аввалгидек паровоз депоси партия ташкилоти составида турардим. Мен бу ерда партиявий ҳаётимни бошлаганман, уни ташкил этишда ячейканинг биринчи раиси бўлганман.

Эсимда, баҳор кунларидан бирида депо ячейкасининг секретари Михаил Громаков бир гуруҳ партиясиз ишчилар билан бирга олдимга келган эди. 20 майда депо партия ташкилотининг олти йиллик юбилейи яқинлашаётганди, уни коллектив нишонламоқчи бўлди. Новчадан келган дегрез Василий Буробин деди:

— Биз, партиясиз ишчилар ташландиқ битта паровозни ишдан ташқари вақт ҳисобига ремонт қилиб, уни ячейкага совға қилсак деган фикрни ўйлагандик...

Тез орада депода ишлар қизиб кетди. Ишдан чиққан паровозлар қалашиб ётган жойдан бутунлай яроқсиз «У-127» локомотивини олиб уни қайта тиклашга киришдик.

Юбилей кунига паровоз тайёр бўлди. Тантанали нишонлаш «Красное знамя» клубида ўтказилди. Унинг яқингинасида, депо йўлларида янги бўёқ ва мис қисмлари ойнадек ярақлаб, ремонтдан чиққан «У—127» паровози буғини вишиллатиб турарди.

Мажлиснинг тантанали қисмидан сўнг амалий иш — юбилей локомотивини локомотив бригадаларидан қайси бирига топшириш масаласи муҳокама қилина бошланди. Баногоҳ, залнинг тўридан кимнингдир хитоби янгради:

— Владимир Ильич Ленинни юбилей паровозининг фахрий машинисти этиб сайлашни таклиф этаман!

Жавобан гулдурос қарсаклар чалинди ва «Ура» деган баланд овозлар эшитилди. Кейин большевиклар партиясининг кекса арбоби Р. С. Землячкани фахрий машинистнинг ёрдамчиси ҳамда депо партия ташкилотининг аъзоси, Советлар ҳокимияти учун қуролли қўзғолоннинг актив иштирокчиси, Октябрь кунларида Петроград ҳарбий-революцион комитетининг раиси бўлган Н. И. Подвойскийни фахрли кочегар этиб сайлашга қарор қилдик.

Сўнгра депо коллективи мажлиси Владимир Ильичга мактуб қабул қилди. Ўша мактубнинг тексти мана бундай:

«Қадрдон ўртоқ Владимир Ильич! Рязань — Урал темир йўлига қарашли Москва депосининг партиясиз ишчи ва хизматчилари Москва станцияси РКП(б) ячейкасининг 6 йиллик юбилейи яқинлашаётганини эшитиб, юбилей кунини Москва тортиш участкасининг паровоз паркини кўпайтириш билан нишонлашга қарор қилишди, бунинг учун иш вақтидан ташқари пайтларда У серияли 127-пассажир паровозини ўрта ремонтдан чиқариб, буғ қозонининг олд қисмига «Партиясизлар — коммунистларга» деган ёзув ўрнатилди!

Москва депосининг ишчи ва хизматчилари 20 майда юбилей тантанасига йиғилишиб, 127-паровозни ячейкага топшираётиб, қадрдон Владимир Ильич, сени бир овоздан фахрий машинист этиб сайлашга қарор қилдик. Паровозни сенга топшираётиб, ишчи ва хизматчилар, сен Владимир Ильич, тажрибали машинист сифатида бизни порлоқ келажакка олиб келишингга шубҳа қилмайдилар.

Қадрдон ўртоқ Владимир Ильич! Сени фахрли машинист қилиб сайлаган кундан эътиборан 24 разрядли таъриф жадвалининг 14-разряди бўйича машинистлар штатига қабул қиламиз. Шу муносабат билан ишчи расчет дафтарчасини илова қиламиз.

Мажлис раиси Громаков».

Мажлис аҳли бу мактуб ва расчет дафтарчасини Владимир Ильич Ленинга топширишни Р. С. Землячка зиммасига юклади.

Навбатдаги мажлисда бизга район партия комитетининг секретари Землячка Владимир Ильич бетоблиги сабабли депога келолмаслигини билдирди.

Ҳар биримизнинг қалб қўримиз сарфланган ва меҳр билан қайта юргизилган «У—127» паровози ўзининг фахрий машинистини сўнгги йўлга кузатиб қўйишини ким ҳам ўйлабди дейсиз?

Москва-Павелецк станциясининг коммунистлари Ленининг вафот этганлигини эшитиб, Герасимово разъездида (ҳозирги Ленинские Горки) «У—127» паровозини мотам рейсига тайёрлай бошлаган ўша қайғули январь тонги эсимда.

Ишдан бўш пайтларда ишчилар қўли билан ҳеч бир бадалсиз тикланган паровоз — бу Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларда-ёқ туғилган коммунистик меҳнат рамзидир, меҳнаткашларнинг барҳаёт Ленинга чуқур иззат-ҳурмати ва меҳр-муҳаббати рамзидир...

Нурмат БОЗОРБОЕВ таржимаси.

*Қисқартириб олинди.

Турфа олам

ҲАЛОЛЛИК ҲАМ ТАҚДИРЛАНИШИ КЕРАК

Цюрих банкларидан бирида хизмат қилувчи ёш йигит кўчадан оғиргина қоғоз халтачани топиб олди. Унинг ичида жами вазни беш килограммга тенг қуйма олтинлар бор экан. Йигитча топилдиқни полицияга топширибди, полициячилар уни ўз навбатларида эгасига жўнатишибди. Топилдиқни жўнатган полициячилар: мамлакат гражданларига миннатдорчилик туйғуси ҳам ёт эмас, йўқотиб қўйган ва яна қайтариб олган хазина эгаси албатта ҳалол швейцарияликни тақдирласа керак, деб умид билдиришибди.

ОМАДСИЗ ТИМСОҲ ЎҒРИСИ

Пойтахт ҳайвонот боғида навбатчилик қилаётган полициячининг эътиборини қўрқа-писа чор атрофга аланглаётган ва дарвоза томон ошиқаётган эркак киши ўзига жалб этди. Шубҳали зиёратчи ушланиб, полиция участкасига келти-

рилди. Тинтув чоғида унинг курткаси тубсиз чўнтагидан узунлиги ярим метр келадиган тирик тимсоҳ топиб олинганида, участкада ҳозир бўлганларнинг ҳаммаси ҳайратда қолишди. Жиноятчи тимсоҳни «уй шароитида боқиш учун» ҳайвонот боғидан ўғирланганлигини тан олибди. Тимсоҳ ҳайвонот боғига қайтарилибди, омади келмаган ўғри эса суд жавобгарлигига тортилибди.

ПУЛ БАДАЛИ ТЎЛАНАДИ

Мемфис шаҳрининг (Теннесси штати) кўпчилик аҳолисига бундан ўн бир йил муқаддам сотиб олинган, аммо фойдаланилмаган билет учун пул бадалини олиш имконияти берилди.

Гап Элвис Преслининг бекор қилинган икки концертига сотилган билетлар ҳақида кетаяпти. Рок-н-ролл «қироли» ўша ердаги Мид-Саут Колизеум стадионида 1977 йилнинг 27 ва 28 август кунлари ўз мухлислари олдида концерт билан чиқиши керак эди. Аммо у 16 август куни кучли таъсир этувчи дориларни ҳаддан ташқари кўп қабул қилгани сабабли оламдан ўтди. Ўшанда стадион дирекцияси ҳеч кимга билет пулини қайтармаган, тушумнинг ҳаммаси — 150 минг доллар банкка қўйилганди. Йиллар ўтиб, банк процентлари қўшилиб бориши натижасида ана шу пул 411 минг долларгача кўпайибди.

Преслининг қариндош-уруғлари ва унинг собиқ антрепренёрлари кўп вақтдан бери суд орқали бекор қилинган икки концерт тушумининг маълум қисми ажратилиши ҳуқуқини қўлга киритиш учун ҳаракат қилиб келишаётган эди. Ниҳоят Теннесси штатининг апелляция суди билетларнинг пули уларнинг эгаларига қайтарилиши керак, деган қарор чиқарди.

УЛКАН АНАНАС

Кот-д' Увуарда истиқомат қилувчи Франсуа Муандре исмли деҳқон ўзига ўзи ғаройиб совға тортиқ этди. Унинг бир парча ерида вазни 20 килограммга тенг улкан ананас ўсиб етилди. Кот-д' Ивуар ҳар йили жаҳон бозорига 200 минг тоннадан зиёд ананас етказиб беради.

Табу шаҳарчасининг мэриясида кўргазмага қўйилган улкан ананас кўпчилик диққат-эътиборини ўзига жалб этди. Деярлик ҳамма унинг ёнида суратга тушишни ўзи учун шараф деб биларди. Экспозиция зиёратчилари уни бир овоздан «Монстр» деб аташди. Сўнгра улкан мева ҳузур билан истеъмол қилинди. Ташқи кўриниши чиройли бўлмаса ҳам у ниҳоятда лаззатли экан. Шундай қилиб Франсуа Муандре бир дона ананас билан барча дўстларини, қариндош-уруғларини ва виставкада тасодифан ҳозир бўлган зиёратчиларни сийлади.

Турфа олам

Сиёсат, санъат, маданият, фан, ажойиботлар

ДЕЛЬФИНЛАР ЁРДАМГА КЕЛИШДИ

Австралия. Янги Жанубий Уэльс штатидаги Эванс-Хед аҳоли пункти яқинида акулалар ҳужумига учраган 17 ёшли Адам Макгир мўъжиза туфайлигина омон қолди. Полиция вакилининг хабар қилишига қараганда, Адам Макгир соҳилдан тахминан юз метр масофада серфинг билан шуғулланаётган-

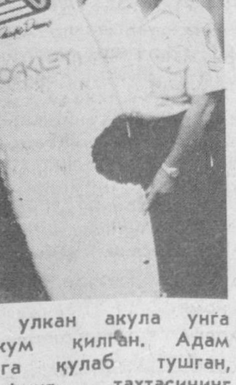

да улкан акула унга ҳужум қилган. Адам сувга қулаб тушган, серфинг тахтасининг бир бўлаги эса акуланинг тишларида қолиб кетган. Акула дарҳол денгиз тўлқинларида қолган сузувчига ташланган... Ана шундай мушкул вазиятда, Макгирнинг сўзларига қараганда, воқеа содир бўлган ерга етиб келган дельфинлар унга ёрдам беришган. Улар акулани қувиб юборишган. Шундан сўнг Адам соҳилга сузиб чиқишга муваффақ бўлган. Макгирни касалхонага элтиб, қорнини операция қилишибди. Ҳозир у ўзини яхши ҳис этаяпти.

СУРАТДА: полиция вакили акула тишларининг изи қолган серфинг тахтасини намойиш этмоқда.

АП—ТАСС телефотоси.

«КУРКАЛАРИМНИ ҚАЙТАРИНГ»

Американинг Шимолий Каролина штатидаги Шарлотт шаҳрида истиқомат қилувчи Карлос Эшли олис 1939 йилда маҳаллий викториналардан бирида иккинчи ўринни эгаллаган ва ўзига хос мукофот билан тақдирланганди. Викторина шартига кўра унга умрининг охиригача ҳар рождество байрамида битта қовурилган курка етказиб берилиши керак эди. Бир-икки йил у мукофотни ўз вақтида олиб турди, аммо 1942 йилдан бошлаб (уруш қийинчиликлари муносабати билан бўлса керак) куркалар келмай қолди. Карлос узоқ вақт ҳеч кимга даъво қилмай келди. Фақат яқиндагина у нима воқеа бўлганлигини тушунтиришни сўраб, тегишли идораларга мурожаат қилди. Мана ниҳоят Эшли навбатдаги рождество байрамига ўз куркасини ва унга қўшимча равишда... «қонунга ҳилоф равишда ушлаб қолинган» яна қирқ олтита куркани олди.

ЖАНЖАЛЛАР КОЛЛЕКЦИЯСИ

Даниялик бир эр-хотин мана 45 йилдан бери ўз оилавий жанжалларининг аниқ ҳисоб-китобини олиб боради. Натижада уларнинг одатдан ташқари «коллекция»сида 9236 катта ва кичик оилавий жанжаллар қайд этилган. Жумладан, эр овқатни ўз вақтида тайёрланмаганлиги ёки мазаматрасиз тайёрланганлиги учун хотинига 2087 марта таъна тошини отган, пулни ҳуда-беҳуда совуриш муносабати билан қимматли умр йўлдошига 1655 марта танбеҳ берган. Ўз навбатида хотин эрининг оёқ кийими ифлослиги ва уйга қайтганидан сўнг кийим-кечакларини тўғри келган жойга тартибсиз улоқтириши муносабати билан 1009 марта таъна изҳор этган. Аммо эр-хотиннинг бир нарсада аҳди қатъий — улар одатдан ташқари коллекцияларини тўлдириб бориш ниятидалар.

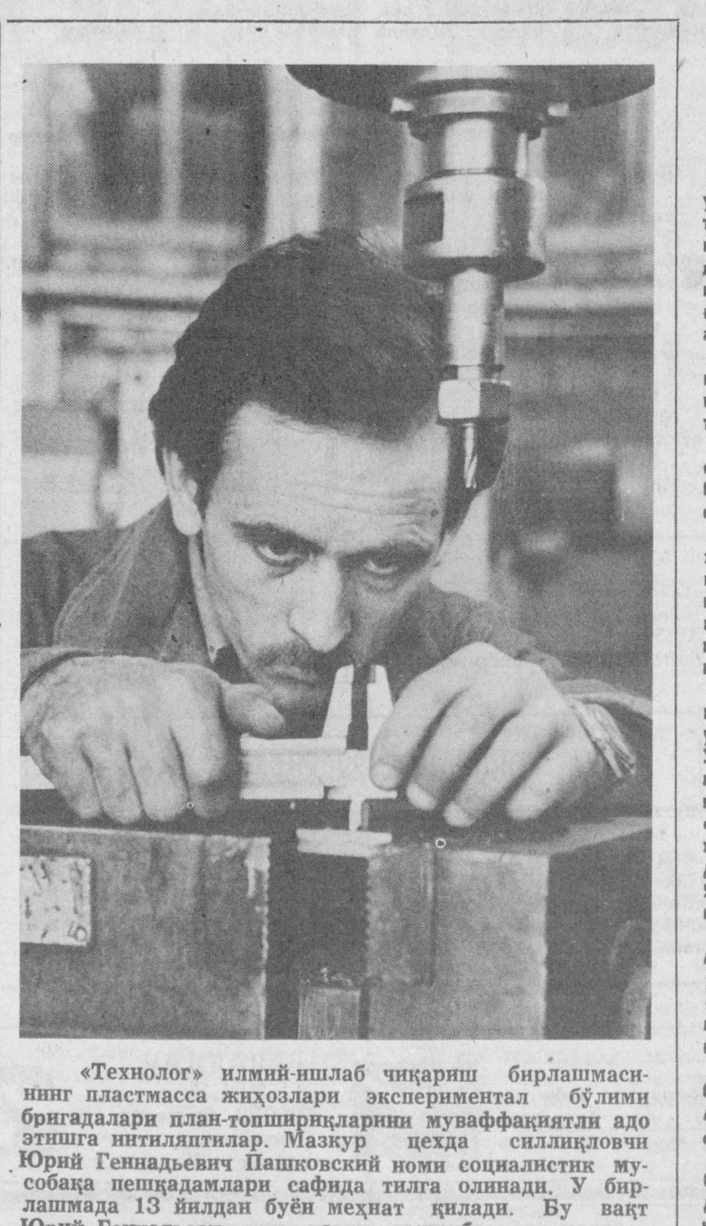

«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг пластмасса жиҳозлари экспериментал бўлими бригадалари план-топшириқларини муваффақиятли адо этишга интиляптилар. Мазкур цехда силлиқловчи Юрий Геннадьевич Пашковский номи социалистик мусобақа пешқадамлари сафида тилга олинади. У бирлашмада 13 йилдан буён меҳнат қилади. Бу вақт Юрий Геннадьевич учун катта тажриба ва маҳорат мактаби бўлди.

Р. Шарипов фотолари.

Турмуш чорраҳаларида

Аэропортда

Ёши элликдан ошган, бир умр иш деб, жонининг роҳатини ўйламаган тоғам қистовим билан Тошкентга келдилар. Шовла кетса кетсин, обрў кетмасин, деганларидек, тоғамни икки кун таксида шаҳар айлантирдим.

— Тошкан деганлари жаннат экан. Биз ҳам тоғу-тошда юрган эканмизда,— дедилар тоғам мамнун жилмайиб.

Кейин уларни телеминорага олиб чиқдим, ишхонамни, кабинетимни кўрсатдим, ҳаммаси ёқди.

— Сан ҳам салкам министр экансан-ку, жиян! Хонангга шу кийимда келишга ўзим уялиб кетдим. Сал олдинроқ айтганингда, янги костюм-шим олган бўлардим. Самолёт пулини ўзинг эплаштирардинг.

Костюм-шим олиб беришга кучим етмасди-ку, аммо билет учун ўттиздан воз кечдик. Ўшани ҳам таниш-билиш орқали зўрға топдик. Тоғамнинг қўлларига билет тутқазсам: «Холанг билет топиш қийин, жиянингизни қийнаб қўясиз-ов деганди. Йўлини топибсанда-а! Яша, жиян, яша! Яхшиямки, катта жойда ишлайсан!».

Хуллас, ҳар борганимда мени кўриб: «Шаҳардаги ишингни ташла, ота-онангнинг ёнига кел», дея насиҳат қилишдан чарчамайдиган тоғамга ишим ҳам ёқди.

— Ишлайвер жиян, майли, биздан ҳам олимми, ёзувчими, ишқилиб бир катта чиқсин!

Ҳамма иш тоғамга маъқул бўлиб турувди-я!.. Аэропортда... бирдан магнит жиринглаб қолса бўладими! Тоғамни қайтаришди! Чўнтакларидаги борини қоқиб олишди. Йўқ, магнит кўнглимизни яна хира қилди. Навбатчи милиционернинг юраги торроқ экан дағдаға қилди.

Бечора тоғам мўлтираб менга қаради.

— Костюмингизни ечиб ўтингчи, — дедим. — Чўнтак тешилиб танга-панга тушиб қолган бўлса, ажаб эмас.

Милиционер костюмнинг у ёқ-бу ёғини астойдил ағдариб кўрди. Йўқ, ҳеч нима тополмади. Кейин қўй ҳиди анқиб турган костюмни жаҳл билан стол устига отиб юборди.

Магнит яна жиринглади.

Иккинчи навбатчи милиционер, яна бир аёл югуриб келди. Текшир-текшир бошланиб кетди. Тоғам фақат ички кийимда қолди. Жовдираб менга тикилади бечора. Бу ёқда самолёт ҳам учишга шай турибди. Нима қилиш керак! Ўйлаб ўйимнинг тагига етолмайман.

Хайрият, бахтимизга бир капитан келиб қолди. Унга вазиятни тушунтиришди.

— Отахон, мабодо бомба-помбанинг тагида қолмаганмисиз!

Бўлди, эсладим.

— Ҳа, ҳа, тоғам ахир портлатгичларнинг остида қолган эдилар-ку,— дедим мен.

— Унда бизни кечиринг, — деди сержаҳл милиционер. — Шундай деб айтмайсизми...

Капитан миййиғида кулиб қўйди.

Тоғам оғир хўрсиндилар. Бечора тоғам!

Бошини қуйи эгиб, самолёт томон судралиб бораётган тоғамнинг ортидан қараб қоларканман, юрагимни бир дард ўртамоқда эди: мен у кишини хурсанд жўнатмоқчи эдим, афсус...

Тўлқин ҲАЙИТОВ.

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР

23 ЯНВАРДАН 29 ЯНВАРГАЧА

ДУШАНБА, 23 ЯНВАРЬ

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Куппа-кундуз кунги ёвузлик». Бадиий фильм (Англия). 11.00 «Мўъжизасиз мўъжизалар». 12.00 Янгиликлар. 12.10 Мультфильмлар. 12.30 «Қишки премьера». Ҳужжатли фильм.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 Сайловлар олдидан. 16.25 Биовитамин концентратларини (БВК) ишлаб чиқариш ва қўллашга бағишланган Бутуниттифоқ конференциясидан репортаж. 17.10 «Объектив». 17.40 Болалар соати. Француз тили — болаларга. Қордаги излар. «Хат ташувчи қор бола». Мультфильм. 18.40 «Агро» тележурнали. 19.10 Спорт ҳамма учун. 3-кўрсатув. 19.25 «Уч қуён». Мультфильм. 19.35 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. «Куппа-кундуз кунги ёвузлик» (Англия). 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 В. Артемов. «Реквием». 23.50 «Дунё воқеалари». 00.05 «Вақт танланмайди». Т. ва С. Никитинлар иштирокида фильм-концерт премьераси.

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программалари.

* * *

13.00 «Хотима». Бадиий фильм, субтитр билан («Мосфильм»). 14.35 Янгиликлар. 14.45 Т. Вольская чалади (домра). 15.10 «Катталар ва болалар». Телевизион ҳужжатли фильмлар.

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Уч серияли телевизион бадиий фильм («Экран»). 1-серия. 19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Табиат билан ҳамжиҳатликда. Телевизион ҳужжатли фильмлар. 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Уч серияли телевизион бадиий фильм («Экран»). 1-серия. 23.55 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув (такрор.). 00.25 Янгиликлар.

⊙ ЎзТВ

15.30 «Ҳамма нарса ўз вақтида». Телефильм. 15.55 «Авлиё Сергий». Бадиий фильм («Мосфильм»). 17.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Тезюрар Мук». Мультфильм. 18.30 Болалар учун. «Бойчечак». 19.00 «Дўстлик чинорлари». Ургут шаҳри аҳолиси ҳақида ҳикоя. 19.30 «Мушоҳада». Давра суҳбати. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Даъват». Телефильм. 20.30 «Ахборот» 20.50 «Қалбим қўшиққа тўлиқ». ЎзССР халқ артисти Б. Зокиров хотирасига бағишланган музикали кўрсатув. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. Сайловлар олдидан. 22.15 Экранимизда биринчи марта. «Армон» Бадиий фильм. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 Болалар учун фильм. 20.40 «Фан ва дин». Атеистик тарбияни қайта қуришнинг асосий муаммолари. 21.15 «Оқшом эртаклари».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. Сайловлар олдидан. 22.15 «Маршал Рокоссовский». Хроникал-ҳужжатли фильм.

СЕШАНБА, 24 ЯНВАРЬ

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Болалар учун қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар. 10.00 «Сизга қўшиқ куйлаб бераман». 10.45 Телевизион ҳужжатли фильмлар премьераси. 11.35 Янгиликлар. 11.45 Болалар соати. Француз тили — болаларга. Қордаги излар. «Хат ташувчи қор бола». Мультфильм.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 «Музикали хазина». 17.15 «Жаҳон халқларининг ижоди». Ҳиндистон чолғу асбоблари кўргазмаси. 17.45 «Хор плюс биз». Болалар хорлари телеконкурси. 18.30 Спорт ҳамма учун. 4-кўрсатув. 18.45 «Австралиянинг бош шаҳри». Киноочерк. 19.00 Мультфильмлар премьераси. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Матбуот билан учрашув». Ноозиқ-овқат моллари совет бозори: унинг аҳволи ва истиқболлари. 19.50 Ҳокимият — Советларга. 20.20 «Қиш кунларининг бирида». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.30 «Ракурс». Кинопублицистика: экономика ва хўжалик ҳисоби. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади. 22.30 «Қайта қуриш: муаммолар ва ечимлар». СССРда ихтирочилик фаолияти ҳақидаги Қонун лойиҳасини муҳокама қиламиз. 24.00 Е. А. Мравинский дирижёрлик қилади. 01.05 «Дунё воқеалари».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программалари.

* * *

13.05 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 14.45 Классик кураш. СССР чемпионати. 15.30 Янгиликлар. 15.40 Ритмик гимнастика. 16.10 «Шусиз ҳаёт...». Ҳужжатли фильм премьераси.

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия (премьера). 19.00 Ритмик гимнастика. 19.30 «Узоқ Шарқ». Киножурнал. 19.40 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. Пермь телевидение студиясининг программаси. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Классик кураш. СССР чемпионати. Минскдан кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия (премьера). 23.30 Баскетбол. Кубок эгаларининг кубоги. Эркаклар. «Жальгирис» (Каунас) —«Цибона» (Югославия). 00.50 Янгиликлар.

⊙ ЎзТВ

15.30 Болалар учун фильм. «Болалар фронтга жўнадилар». 16.50 ЎзССР тарихи. 1905—1907 йиллар. Революция даврида Ўзбекистон. 17.20 «Мушуклар учун алифбе». Илмий-оммабоп фильм. 17.30 Зоология. Ўрта Осиё қушлари. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Синюшканинг қудуғи». Мультфильм. 18.30 «Элга хизмат: талаб ва таклиф». Қашқадарё область маиший хизмат кўрсатиш ва умумий овқатланиш кооперативларининг фаолияти ҳақида. 19.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватан посбонлигида» (рус.). 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 Шу куннинг долзарб мавзуси. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Қардошларимиз тароналари». М Ҳамроқулова ва У. Зиёев куйлайди. 21.30 Москва. «Время» 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ижара пудратига — кенг йўл». 23.05 «Грета» вилласининг сири». Бадиий фильм («Мосфильм»). 00.30 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 Ўзбекистон Давлат телерадиоси камер оркестрининг концерти. 20.05 «Эҳтиёт бўлинг, буви». Кинокомедия («Ленфильм»).

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Кино оламида».

ЧОРШАНБА, 25 ЯНВАРЬ

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Ракурс». Кинопублицистика: экономика ва хўжалик ҳисоби. 10.05 СССР ИИМ ички қўшинлар ансамблининг концерти. 10.55 «Оламга саёҳат». Альманах. 11.55 Янгиликлар. 12.05 «Дебют».

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 Сайловлар олдидан. 16.20 «Очиқ рояль». Р. Шуман. «Карнавал» 16.55 «Қишлоқ истиқболлари». 17.05 Болалар соати. Инглиз тили — болаларга. «АБВГДейка». 18.05 «Тараққиёт. Ахборот. Реклама». 18.50 «Сиз бунга қодирсиз». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Эфирда музика. 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 Есенин ва Маяковскийга бағишланади. Союзлар уйининг Колонна залида кечалар. 23.15 «Дунё воқеалари». 23.30 «УИЕК»: инсон учун программа». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 24.00 «Хушнуд этган тун». А. Шонберг музикаси асосида саҳналаштирилган балет.

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программалари.

* * *

13.05 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 14.20 Янгиликлар. 14.30 П. Чайковский. Скрипка ва оркестр учун концерт. 15.10 Ҳужжатли фильмлар экрани.

* * *

17.40 Янгиликлар. 17.50 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия (премьера). 19.10 «Янгра, гитара». 19.40 Украина ССР Давлат телерадиоси. Днепропетровск телевидение студиясининг программаси. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Спорт ва шахс». Вячеслав Фетисов. 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия (премьера). 23.35 Чет эл эстрадаси артистларининг концерти. (1 январдаги кўрсатув такрорланади). 00.35 Янгиликлар.

⊙ ЎзТВ

15.30 «Саховат улашиб». Телефильм. 16.35 А. П. Чехов. «Зўраки трагик». Теленовелла. 17.25 «Ўқитувчи экрани». 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун. «Санъат ғунчалари». 19.00 «Ўйинлар жиддий иш». Спорт программаси. 19.30 «Кўҳна ва ҳамиша навқирон Ҳиндистон». Ҳиндистон Республикаси эълон қилинган кунга бағишланган кўрсатув. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Репетиция». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Камолот сари». А. Дадаев, Ш. Тожибоев. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. Сайловлар олдидан. 22.15 «Пахтачилик: тажриба ва муаммолар». 22.40 «Аёл эъзозланганда». Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленумидан репортаж. 23.15 Ҳужжатли фильм. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Катта авлод». Телефильм. 20.30 «Рассом ва китоб» (рус.). 21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув. 21.15 «Оқшом эртаклари».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. Сайловлар олдидан. 22.15 «Хатар аломати». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар (рус.).

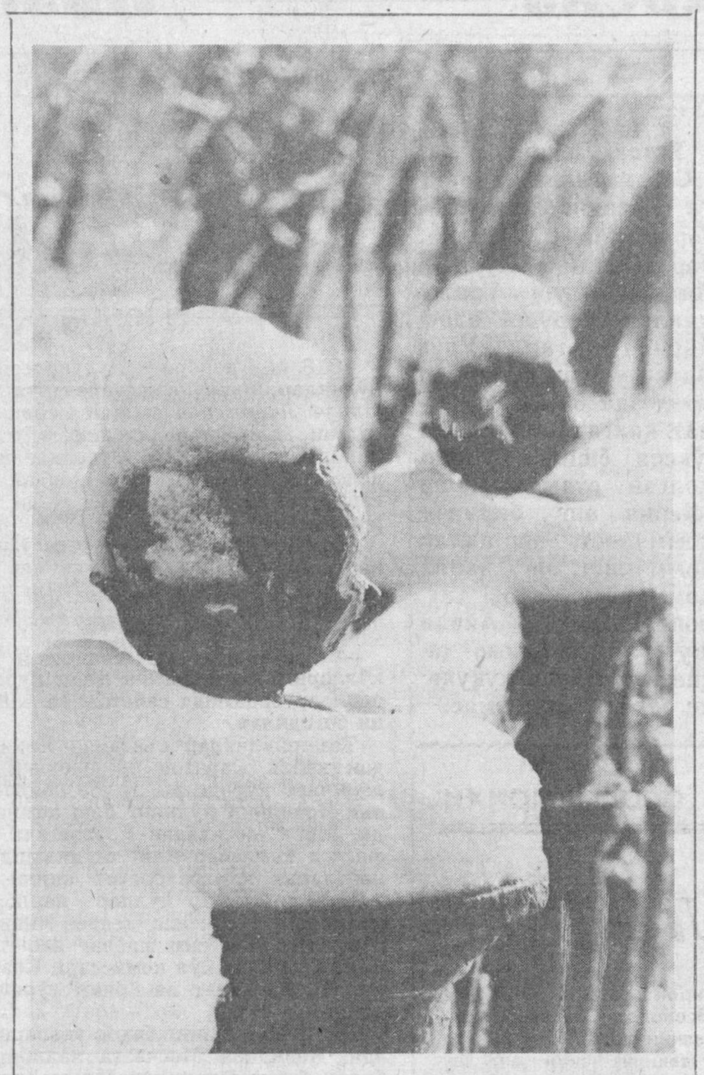

Қиш мўъжизаси.

Р. Шарипов фотоси.

Ташмачилар қўлга тушди

Идоралардан ташқари қоровуллик хизмати ходимлари шу йил 1—12 январь кунлари халқ хўжалиги объектларида ўтказган рейд вақтида майда ўғирлик содир этган қуйидагилар қўлга тушди.

⊙ 3 январь куни Тошкент упа-элик фабрикаси дарвозаси олдида шу фабрикада юк ортувчи бўлиб ишловчи, 1970 йилда туғилган Умар Аҳмедович Исмоилов ушланди. У 21 сўм 50 тийинлик 0,5 литр спиртни ўғирламоқчи бўлган экан.

⊙ 1 январь куни «Мелодия» фирмасининг Тошкентдаги грампластинкалар заводи дарвозаси олдида жами 19 сўмлик 7 та «Ф—300» грампластинкасини олиб чиқмоқчи бўлган Республика ахборот марказининг инженери, 1960 йилда туғилган Олег Ефимович Краиз, 6 январь куни жами 16 сўм 50 тийинлик 6 та «Ф—300» грампластинкасини олиб чиқмоқчи бўлган шу заводда экспедитор бўлиб ишловчи, 1926 йилда туғилган Сергей Федорович Ивашкинлар ушланди.

Уларнинг ҳар иккаласига доир материаллар чора кўриш учун иш жойларига юборилди.

⊙ 7 январь куни «Узоптбакалея»нинг Тошкентдаги 1-базасидан чиқаверишда шу базада қадоқловчи бўлиб ишловчи, 1938 йилда туғилган Мавжуда Зокировна Ҳатамова ушланди. У ҳаммаси бўлиб 3 сўм 51 тийинлик 4,5 килограмм шакарни ўғирламоқчи бўлган экан.

М. З. Ҳатамованинг ишига доир материаллар чора кўриш учун унинг иш жойига юборилди.

⊙ 9 январь куни 2-механизация бошқармаси объектида вақтинча ҳеч қаерда ишламаётган 1938 йилда туғилган Леонид Викторович Тё ушланди. У ана шу объектдан 2 сўм қийматга эга бўлган металл угольникни ўмармоқчи бўлган экан.

Чилонзор район халқ суди томонидан Л. В. Тёга 20 сўм жарима солинди.

⊙ Шу куни Пардозлаш трестининг 42-қурилиш бошқармаси объектидан чиқаверишда шу трестда кошинловчи бўлиб ишловчи, 1962 йилда туғилган Николай Ден-Гирович Ли ушланди. У 1 сўм 5 тийин турадиган алебастрни ўғирламоқчи экан.

Н. Д. Лига ҳам Чилонзор район халқ суди томонидан 20 сўм жарима солинди.

⊙ Давлат машинасидан 20 литр бензин ўғирлаганликлари учун 11 январь куни Тоғ-кон бошқармасининг 7-СГУсида ҳайдовчи бўлиб ишловчи, 1952 йилда туғилган Умар Шокирович Серикбоев ва 2-механизация бошқармасининг ҳайдовчиси, 1963 йилда туғилган Владимир Николаевич Облековлар ушланди.

Улар ана шу бензинни ёнилғи станциясидан сотиб олишса арзонроқ тушарди. Қинғир йўл билан қўлга киритмоқчи бўлганликлари учун халқ судининг қарори билан У. Ш. Серикбоевга 30 сўм, В. Н. Облековга 20 сўм жарима солинди.

⊙ 12 январь куни «Электроаппарат» заводи территориясидан чиқаверишда шу заводда слесарь бўлиб ишловчи, 1971 йилда туғилган Эркин Абдуллаевич Маматалиев ушланди. У қиймати 60 тийинлик 1,5 метр электр симини олиб чиқмоқчи бўлган экан.

Э. А. Маматалиевнинг қилмишига доир материаллар чора кўриш учун унинг иш жойига юборилди.

Я. АЛИЕВ.

Қулоққа чалинган гаплар

⊙ «Сада остида «чашма».

(Бир эстрада ансамбли репертуаридан).

⊙ «Ишга яна кеч келган ходим йўлакда мудирга дуч келиб, бақа бўлди-қолди».

(Ҳаваскор ҳажвчи ҳикоясидан).

⊙ «Аския кечасида кулавериб ўлиб қопман».

(Аския мухлисининг гапи).

⊙ «Ўғлим қўймасаям, мен қўйдим. Йўқол бу даргоҳдан».

(Қайнананинг келинга дегани).

⊙ «Ухо-горло-нос» бугун қабул қилмайди. У—касал. Шифохонада ётибди».

(Поликлиника регистраторининг ахбороти).

Рихситилла ЛУТФУЛЛАЕВ.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ПАЙШАНБА, 26 ЯНВАРЬ

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Болалар учун фильм. «Валъканинг елкани». 10.15 «Бахтли бўлардим, агар...». Телевизион ҳужжатли фильм. 11.15 Янгиликлар. 11.25 Болалар соати. Инглиз тили — болаларга. «АБГДейка». Китобча ўқиймиз. 12.25 «Жаҳон халқларининг ижоди». Ҳиндистон чолғу асбоблари кўргазмаси.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 Мультфильмлар премьераси. 16.50 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 17.35 Ҳокимият — Советларга. 18.05 «Импульс: ташаббус, тадбиркорлик, даромад». 18.50 М. В. Ломоносов номли МДУ пианиночилари чалади. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ўрмоннинг ўз эртаги бор». 19.55 Сиёсий портрет. Ражив Ганди. 20.25 Адабий-бадиий видеоканал. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Адабий бадиий видеоканалнинг давоми. Танаффус пайтида (23.25) — «Дунё воқеалари».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программалари.

* * *

13.05 «Ҳаммасига ҳақ тўланган». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 14.25 Янгиликлар. 14.35 «Чашмалар». 15.05 Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси.

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 А.П. Чеховнинг экранлаштирилган асарлари. «Швед гугурти». Бадиий фильм. 18.40 «Томошабинсиз концерт». 19.10 «Донишманд танга балиқ». Мультфильм. 19.20 Ҳужжатли фильмлар экрани. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 К. Дебюсси. Виолончель ва фортепьяно учун ре минор сонатаси. 21.00 «Фестиваль экрани». Львовда ўтказилган ёшлар программалари лауреати бўлган программалар. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 А. П. Чеховнинг экранлаштирилган асарлари. «Швед гугурти». Бадиий фильм. 23.10 «Сиз яратган боғ». 23.40 Янгиликлар.

⊙ ЎзТВ

15.30 «Оққушлар керак». «Буянов чақиримлари». Телефильмлар. 16.05 «Ёқимтой жаноб «Р». Бадиий фильм (Румыния). 17.30 ЎзССР тарихи. 1905—1907 йиллар революция даврида Ўзбекистон (рус.). 18.00 Янгиликлар. 18.15 Болалар учун фильмлар. 18.55 «Инсон болаликдан бошланади» (рус.). 19.30 «Халқ конъоли экрани». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Харебе ва Гогаҳақида ривоят». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Ҳарбоқий қўшиқлар». Музикали программа. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Сайловлар олдидан. 23.15 Ретро». Экранда — «Ўзбекфильм» киностудиясининг фильмлари. «Осиё устида ўрон» (рус.). 00.45 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мардлик — мангулик» программаси туркумидан. 20.20 Реклама. 20.35 «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Янги йил байрам программаси 1-қисм (такрор.).

ЖУМА, 27 ЯНВАРЬ

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар. 9.35 «Англаш учун...». В. В. Куйбишев ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳужжатли фильм. 10.40 «Хор плюс биз». Болалар хорлари телеконкурси. 11.25 Янгиликлар. 11.55 «Йил фасллари». Январь.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 Сайловлар олдидан. 16.20 Болалар учун фильм. «Паланк кўчасидаги ҳодиса» (ВХР). 17.35 А. Корчагин чалади (виолончель). 17.45 Спорт ҳамма учун. 5-кўрсатув. 18.00 «Фан: назария, тажриба, практика». 18.45 «Унутмаганлар ҳақида». Ленинград озод қилинганлигининг 45 йиллигига бағишланган телевизион ҳужжатли фильм. 19.15 «Дунё воқеалари» 19.30 «Интерсигнал». 20.00 «Позиция». Қайта қуриш ва интеллигенция». 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 «Шундай бўлган... бўлганди...». 22.30 «Бизнинг бурчимиз». Бир йил ўтгач. 23.20 «Нигоҳ».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программалари.

* * *

13.05 «Швед гугурти». Бадиий фильм. 14.00 Ритмик гимнастика. 14.30 Янгиликлар. 14.40 Халқ чолғулари садолари. 15.10 Ёзувчи туғилган куннинг 110 йиллигига. «Павел Петрович Бажов». Фильм-хотира.

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 Дўстларимиз экрани. «Профессор Мамлок». Бадиий фильм. 19.30 «Ҳаётни танлаймиз». Ҳужжатли фильм премьераси. 19.50 «Зиёфат». Катталар учун мультфильм. 20.00 Ритмик гимнастика. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.50 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Сўнгги имконият». 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 Дўстларимиз экрани. «Профессор Мамлок». Бадиий фильм. (ГДР). 24.00 «Поэзия». Озарбайжон халқ шоири Расул Ризо. 00.40 Янгиликлар.

⊙ ЎзТВ

15.30 «Қиш охирлаб қолганда». Телевизион бадиий фильм. 16.45 Химия. Фосфор кислотаси ва унинг қўлланилиши. 17.15 «Қайноқ муз». Телефильм. 17.30 Физика. Квант назарияси ҳақида тушунча. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Волейбол бўйича СССР чемпионати. «Автомобилист» Тошкент) — «БЗБК» (Боку). 1.45 «Агросаноат ва озиқ-овқат программаси». Теплица ўжаликларининг иши ҳақида. 19.20 «Маорифимиз муаммолари». Қайта қуриш жараёнда ўқитувчи шахси. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 Шу куннинг долзарб мавзуси. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий таваллудининг 100 йиллигига. «Ҳамза — созанда ва бастакор». 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. Сайловлар олдидан. 22.15 «Зна—Зинуля». Бадиий фильм (Мосфильм»). 23.45 «Янги йил калейдоскопи». Эстрада дам олиш программаси (такрор.). 00.15 Кўрсатувлар программаси

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.15 «Содиқ дўст Санчо». Бадиий фильм. 20.5 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув (рус.). 21.15 «Оқшом эртаклари».

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. Сайловлар олдидан. 22.15 Янги йил байрам программаси. 2-қисм (такрор.).

ШАНБА, 28 ЯНВАРЬ

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Чет эл композиторларининг асарларини А. Сафиулин ва И. Худолей ижро этадилар. 9.30 «Сиз яратган боғ». 10.00 «Инсон. Ер. Коинот». 11.00 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.30 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». Уй-жой — 2000. 12.00 «9-студия». 13.00 «Ҳайвонот оламида». 14.00 «Аслини олганда». СССР халқ депутатлари сайлови кампаниясининг бориши ҳақида. 15.15 Тўпли хоккей бўйича жаҳон чемпионатига. 15.30 «Социализм мамлакатларида». 16.00 СССР халқ артисти А. Папанов иштирок этган фильмлар. «Тириклар ва ўликлар». 1 ва 2-сериялар («Мосфильм»). 19.30 Шеърият лаҳзалари. 19.35 «Аёл ҳаётидан ўн беш дақиқа». 19.50 Оила экрани. «Мактаб вальси». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Телетомошабин ҳамроҳи». 22.20 Шанба оқшомида. «Аншлаг! Аншлаг!». 23.35 «Ярим тунгача ва ярим тундан сўнг».

⊙ МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.45 «Қишлоқ янгиликлари». 9.45 «Тонгдаги бонг». Бадиий фильм, субтитр билан. 11.20 «Тараққиёт. Ахборот. Реклама». 12.05 Ҳайкалтарош Анна Голубкина. 13.00 «Орган залида». Омскдан кўрсатилади. 13.20 Талабларингизга биноан такрорланади. «КВН». Москва. Новосибирск ва Днепропетровск Давлат университетлари командаларининг учрашуви. Финал. 15.35 Телевизион музикали абонемент. «Декабрь оқшомлари». 3-кўрсатув. 16.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 17.25 Мамлакат театрлари намойиш этади. «Жиноятчининг оиласи». А. Мравян номли Ленинакан Давлат драма театри фильм-спектаклининг премьераси. Автор — П. Жеакометти. 19.45 «Бадбашара». Мультфильм. 19.55 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. Ленинград телевидение студиясининг программаси. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Миллатлараро муносабатлар: тарихий тажриба ва муаммолар. 2-кўрсатув. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей. СССР чемпионати. «Спартак» — МАСК. 00.25 Янгиликлар. 00.30 «Сенсация». фильм-концерт премьераси (Таллин).

⊙ ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

* * *

10.00 «Шанба экрани». Кинопрограмма. 10.30 «Сеҳрли тун». Бадиий фильм. 11.35 Спорт программаси 12.35 «Инсон ва табиат». 13.20 «Объективда — қайта қуриш». Самарқанд области мисолида саноатда ижара пудрати ҳақида (рус.). 13.50 «Шунчаки саргузашт». Кинокўрсатув. 14.35 «Инсон ва замин». Фарғона области қишлоқ меҳнаткашларига бағишланган кўрсатув. 1.35 «Касаба союзлар ҳаёти». Ишчилар назорати остида.

* * *

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Алис Мўъжизалар мамлакатида» Мультфильм. 1, 2, 3-сериялар. 18.30 Ўсмирлар учун. «Тенгдош». 19.15 «Фан уфқлари». Илмий-оммабоп програма. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Инженерлик (Михайловск) қасри». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Мусиқа жавни». 21.30 Москва. «Время». 2.05 «Бўстон». Тележурнал. 23.05 «Янги йил калейдоскопи» 00.05 Кўрсатувлар програмаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

16.00 Кўрсатувлар программаси. 16.05 Мултфильмлар. 16.25 Реклама. 16.30 «Дўстлигимиз — бойлигимиз». 17.20 Гитара куйлари биринчи республика фестивали. 18.25 «Кўроғоч». Сатирик киножурнал. 18.35 Ҳокимият — Советларга. «Депутат қандай бўлиши керак?» (рус.). 19.05 «Қирғизтелефильм» премьераси. «Кузги дебют». Фильм-концерт. 20.00 «Мезгил». 20.30 «Театр ҳаёти». Республика драматик коллективларининг премьера спектакллари. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Пештахтада нима бор?». Норин шаҳридан кўрсатув. 22.25 «Кин-дза-дза». Бадиий фильм. 1-серия (рус.). 23.30 Бокс бўйича СССР чемпионати. Ярим финал.

ЯКШАНБА, 29 ЯНВАРЬ

⊙ МТ I

8.30 Янгиликлар. 8.45 Ритмик гимнастика. 9.15 «Спортлото» тиражи. 9.30 «Нега ва нима учун?». 10.00 «Будильник». 10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув. 12.00 «Саёҳатчилар клуби». 13.00 Болалар информацион-публицистик программаси. 14.30 «Музикали киоск». 15.00 «Здоровье». 15.45 «Нигоҳ». Якшанба сони. 17.00 «Жаҳоннинг йирик музейи». 17.30 «Қишлоқ янгиликлари». 18.30 «Халқаро панорама». 19.15 Янги йил байрам томошалари (1 январдаги кўрсатув такрорланади). 21.30 «Время». 22.05 «Салом, доктор!». 22.20 Янги йил байрам томошаларининг давоми. 00.30 Янгиликлар.

⊙ МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг! 8.45 Телевизион ҳужжатли фильмлар. 9.25 Театр ва замон. «Репетиция». К. Маркс номли Саратов драма театри ҳақида. 10.55 Талабларингизга биноан такрорланади. «Тили-тили, трали-вали». Останкино концерт студиясида шоир Ю. Энтин билан учрашув. 12.00 «Саёҳатчилар клуби». 13.00 Профессионал баскетболчилар ўртасида АҚШ чемпионати. 14.00 «Киносерпантин». 2-сони. 17.00 «Шимол тароналари». Архангельскдан кўрсатилади. 17.30 «Қуённикида ҳовли тўйи». Мультфильм. 17.45 Тўпли хоккей. Жаҳон чемпионати. Швеция — Финляндия терма командалари. 19.50 «Копилка чўчқа». Мультфильм. 20.00 «УИЕКга командировка». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Тайга фонидаги монолог». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.55 «Братислава музикали тантаналари» фестивалининг концертлари. 21.30 «Время». 22.05 «Салом, доктор!». 22.20 «Киносерпантин» кўрсатувига илова. Чет эл фильмлари экрани. «Еттинчи шахтадаги ҳалокат». Телевизион бадиий фильм премьераси (АҚШ). 23.55 Хоккей. Жаҳон чемпионати. СССР — Норвегия терма командалари. 01.35 Янгиликлар.

⊙ ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа. 10.00 «Муз майдонида». Цирк программаси. 10.30 «Қўшиғим, жон қўшиғим» (такрор.). 11.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Оила» (такрор). 12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор». 13.00 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси. Олмаотадан кўрсатилади. 14.00 «Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ». Музикали программа. 14.50 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги». Ўзбекистон ва Қирғизистон նоширларининг ҳамкорлиги ҳақида. 15.35 «Биз қандай дам оляпмиз». 16.05 Реклама.

* * *

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Болалар учун фильм. «Егорка». 19.20 «Ижод саҳифалари». Мақсуд Шайхзода таваллудининг 80 йиллигига. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Пермь ёғоч ҳайкалтарошлиги». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Дам олиш концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Тормозлар панд берганда». Бадиий фильм. 23.15 «Шаҳар портрети». Информацион-дам олиш программаси (рус.).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

16.00 Кўрсатувлар программаси. 16.05 «Истеъдодли хўтик» Мультфильм. 16.15 Реклама. 16.30 Ч. Айтматов ижоди ҳақида Латвия телевидениесининг кўрсатуви. 17.30 Кунимиз хроникаси». Киножурнал. 17.50 Бокс бўйича СССР чемпионати. Финал. 19.50 «Новинка» киноклуби. 21.00 «Музика тинглаймиз». 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Кин-дза-дза». Бадиий фильм. 2-серия (рус.)

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-7.; 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; 32-53-66; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-4

Р — 09527 Ички саҳифаларга 18.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Б. — 2017. Индекс 64690.